Zbierka súdnych rozhodnutí

ROZSUDOK VŠEOBECNÉHO SÚDU (štvrtá komora)

zo 7. októbra 2015*

„Mimozmluvná zodpovednosť — Hospodárska a menová politika — ECB — Národné centrálne banky — Reštrukturalizácia gréckeho verejného dlhu — Program nákupu dlhopisov — Dohoda o výmene dlhopisov, z ktorej mali prospech len centrálne banky Eurosystému — Zahrnutie súkromného sektora — Doložky o spoločnom postupe veriteľov — Podpora kvality zábezpeky vo forme systému odkúpenia určeného na potvrdenie kvality dlhopisov ako zábezpeky — Súkromní veritelia — Dostatočne závažné porušenie právnej normy, ktorá priznáva práva jednotlivcom — Legitímna dôvera — Rovnosť zaobchádzania — Zodpovednosť za právny normatívny akt — Neobvyklá a osobitná škoda“

Vo veci T-79/13,

Alessandro Accorinti, bydliskom v Nichelino (Taliansko), a žalobcovia, ktorých mená sú uvedené v prílohe, v zastúpení: S. Sutti, R. Spelta a G. Sanna, advokáti,

žalobcovia,

proti

Európskej centrálnej banke (ECB), v zastúpení: pôvodne S. Bening a P. Papapaschalis, neskôr P. Senkovic a M. Papapaschalis, a napokon P. Senkovic, splnomocnení zástupcovia, za právnej pomoci E. Castellani, B. Kaiser a T. Lübbig, advokáti,

žalovanej,

ktorej predmetom je žaloba o náhradu škody, ktorou sa žalobcovia domáhajú náhrady škody, ktorú utrpeli najmä v dôsledku toho, že ECB prijala rozhodnutie 2012/153/EÚ z 5. marca 2012 o akceptovateľnosti obchodovateľných dlhových nástrojov vydaných alebo plne garantovaných Helénskou republikou v súvislosti s ponukou Helénskej republiky na výmenu dlhových nástrojov (Ú. v. EÚ L 77, s. 19), ako aj ostatné opatrenia spojené s reštrukturalizáciou gréckeho verejného dlhu,

VŠEOBECNÝ SÚD (štvrtá komora),

v zložení: predseda komory M. Prek, sudcovia I. Labucka a V. Kreuschitz (spravodajca),

tajomník: J. Palacio González, hlavný referent,

so zreteľom na písomnú časť konania a po pojednávaní 25. februára 2015,

vyhlásil tento

* Jazyk konania: taliančina.

Rozsudok

Právny rámec

1 Článok 127 ods. 1 a 2 ZFEÚ stanovuje základné ciele a úlohy Európskeho systému centrálnych bánk (ESCB).

2 Článok 2 a článok 3 ods. 1 protokolu č. 4 o štatúte ESCB a Európskej centrálnej banky (Ú. v. EÚ C 83, 2010, s. 230, ďalej len „štatút") definujú tieto ciele a úlohy rovnakým spôsobom.

3 Článok 18 štatútu stanovuje:

„1. Na dosiahnutie cieľov a úloh ESCB môžu ECB a národné centrálne banky:

— obchodovať na finančných trhoch s pohľadávkami, obchodovateľnými cennými papiermi a drahými kovmi v rámci priamych voľných alebo termínovaných nákupov a predajov alebo dohodou o spätnej kúpe, uskutočňovať výpožičné alebo pôžičkové obchody, a to v eurách alebo v iných menách;

— uskutočňovať úverové operácie s úverovými inštitúciami a inými účastníkmi trhu, pričom sa požičiavanie zabezpečuje na základe dostatočnej zábezpeky.

2. ECB stanoví všeobecné zásady operácií na voľnom trhu a úverových operácií, ktoré uskutočňuje sama alebo národné centrálne banky, vrátane zásad oznamovania podmienok, na základe ktorých sú pripravené uzatvárať takéto operácie."

4 Európska centrálna banka (ECB) definovala všeobecné zásady operácií na voľnom trhu a úverových operácií najprv v usmernení 2000/776/ECB z 31. augusta 2000 o nástrojoch a postupoch menovej politiky Eurosystému (ECB/2000/7) (Ú. v. ES L 310, s. 1; Mim. vyd. 10/001, s. 268). Toto usmernenie bolo následne viackrát zmenené a doplnené a nakoniec bolo jeho znenie konsolidované a nahradené s účinnosťou od 1. januára 2012 usmernením ECB 2011/817/EÚ z 20. septembra 2011 o nástrojoch a postupoch menovej politiky Eurosystému (ECB/2011/14) (Ú. v. EÚ L 331, s. 1). Príloha I uvedeného usmernenia, nazvaná „Všeobecná dokumentácia o nástrojoch a postupoch menovej politiky Eurosystému" (ďalej len „všeobecná dokumentácia"), stanovuje kritériá, ktorými sa riadi jednotná realizácia menovej politiky v eurozóne, medzi ktoré patrí definícia „akceptovateľných aktív" (bod 6). ECB spresnila túto definíciu nakoniec v usmernení 2011/817 konkrétne tak, že stanovila v bodoch 6.3.1 a 6.3.2 všeobecnej dokumentácie kritériá upravujúce tak minimálne požiadavky v oblasti hodnotenia kreditného rizika alebo minimálneho limitu kreditnej kvality, ako aj vysoké štandardy na hodnotenie kreditného rizika pre obchodovateľné aktíva.

Okolnosti predchádzajúce sporu

5 V máji 2010 z dôvodu finančnej krízy Grécka a diskusií týkajúcich sa plánu reštrukturalizácie gréckeho verejného dlhu, ktorý podporovali členské štáty eurozóny a Medzinárodný menový fond (MMF), bolo narušené obvyklé hodnotenie, ku ktorému dochádza na finančných trhoch, pokiaľ ide o dlhové nástroje vydané gréckou vládou, čo malo negatívne dôsledky na stabilitu finančného systému eurozóny.

6 Vzhľadom na túto situáciu ECB rozhodnutím 2010/268/EÚ zo 6. mája 2010 o dočasných opatreniach týkajúcich sa akceptovateľnosti obchodovateľných dlhových nástrojov vydaných alebo garantovaných gréckou vládou (ECB/2010/3) (Ú. v. EÚ L 117, s. 102) rozhodla dočasne pozastaviť účinnosť „minimálnych požiadaviek Eurosystému na limit pre úverovú bonitu, ktorý je uvedený v rámcových pravidlách Eurosystému pre hodnotenie úverovej bonity obchodovateľných aktív [v bode] 6.3.2

všeobecnej dokumentácie“ (článok 1 ods. 1 uvedeného rozhodnutia). Podľa článku 2 tohto rozhodnutia „minimálny limit Eurosystému pre úverovú bonitu sa neuplatňuje na obchodovateľné dlhové nást[r]oje vydané gréckou vládou“, pričom „takéto aktíva predstavujú akceptovateľnú zábezpeku na účely operácií menovej politiky Eurosystému bez ohľadu na externý rating ich úverovej bonity“. Článok 3 toho istého rozhodnutia stanovuje analogické pravidlo pre „obchodovateľné dlhové nást[r]oje vydané subjektami usadenými v Grécku a plne garantované gréckou vládou“.

7 Podľa odôvodnenia 5 rozhodnutia 2010/268 sa okrem iného „to[to] výnimočn[é] opatren[ie]… [b]ude… uplatňovať dočasne, až kým Rada guvernérov nedôjde k záveru, že stabilita finančného systému umožňuje normálne uplatňovanie rámca Eurosystému pre operácie menovej politiky“.

8 Dňa 14. mája 2010 prijala ECB rozhodnutie 2010/281/EÚ zo 14. mája 2010 o zavedení programu pre trhy s cennými papiermi (ECB/2010/5) (Ú. v. EÚ L 124, s. 8) na základe článku 127 ods. 2 prvej zarážky ZFEÚ a najmä na základe článku 18 ods. 1 štatútu.

9 V odôvodneniach 2 až 5 rozhodnutia 2010/281 sa uvádza najmä toto:

„(2) Rada guvernérov 9. mája 2010 rozhodla a verejne oznámila, že vzhľadom na súčasné výnimočné okolnosti na finančných trhoch, ktoré sa vyznačujú výrazným napätím v niektorých trhových segmentoch, ktoré narúša fungovanie transmisného mechanizmu menovej politiky a tým aj účinný výkon menovej politiky zameranej na strednodobú cenovú stabilitu, by sa mal zaviesť dočasný program pre trhy s cennými papiermi (ďalej len ‚program‘). Na základe tohto programu môžu [národné centrálne banky] eurozóny podľa svojich percentuálnych podielov v kľúči na upisovanie základného imania ECB, ako aj ECB v priamom kontakte so zmluvnými stranami uskutočňovať priame intervencie na trhoch s verejnými a súkromnými dlhovými cennými papiermi v eurozóne.

(3) Program je súčasťou jednotnej menovej politiky Eurosystému a bude sa uplatňovať dočasne. Cieľom programu je odstrániť poruchy vo fungovaní trhov s cennými papiermi a obnoviť náležité pôsobenie transmisného mechanizmu menovej politiky.

…

(5) Ako súčasť jednotnej menovej politiky Eurosystému by sa mal priamy nákup akceptovateľných obchodovateľných dlhových nástrojov centrálnymi bankami Eurosystému v rámci tohto programu vykonávať v súlade s podmienkami ustanovenými v tomto rozhodnutí.“

10 Podľa článku 1 rozhodnutia 2010/281, nazvaného „Zavedenie programu pre trhy s cennými papiermi“, konkrétne „centrálne banky Eurosystému môžu… nakupovať… akceptovateľné obchodovateľné dlhové nástroje vydané ústrednými vládami alebo verejnoprávnymi subjektmi členských štátov, ktorých menou je euro, na sekundárnych trhoch“. Článok 2 stanovuje ako kritériá akceptovateľnosti dlhových nástrojov najmä to, aby boli „denominované v eurách“ a vydané uvedenými ústrednými vládami alebo uvedenými verejnoprávnymi subjektmi.

11 V tlačovom komuniké z 1. júla 2011 Inštitút pre medzinárodné financie (IFI), celosvetové združenie finančných inštitúcií, vyhlásil najmä toto:

„Správna rada Inštitútu pre medzinárodné financie sa snaží spolupracovať so svojimi členmi a inými finančnými inštitúciami, s verejným sektorom a gréckymi orgánmi nielen na to, aby poskytla [Helénskej republike] značnú podporu v oblasti cash-flow, ale aj aby vytvorila základ pre jej udržateľnejšie postavenie ako dlžníka.

Súkromný finančný sektor je pripravený dobrovoľne vyvinúť veľké úsilie a transparentne spolupracovať na podporu [Helénskej republiky] vzhľadom na jedinečnosť a výnimočnosť situácie v tomto štáte…

Popri verejných financiách a podpore likvidity sa zapoja aj súkromní investori prostredníctvom obmedzeného množstva cenných papierov…“

12 Dňa 21. júla 2011 sa stretli hlavy štátov alebo predsedovia vlád krajín eurozóny s ústrednými predstaviteľmi inštitúcií Európskej únie, aby rokovali o opatreniach, ktoré treba prijať na prekonanie ťažkostí, ktorým čelila eurozóna.

13 V ich spoločnom vyhlásení z 21. júla 2011 sa uvádza najmä toto:

„1. Vítame opatrenia, ktoré grécka vláda prijala v záujme stabilizácie verejných financií a reformy ekonomiky, ako aj nový balík opatrení zahŕňajúci privatizáciu, ktorý nedávno prijal grécky parlament. Ide o nebývalé, ale nevyhnutné úsilie v snahe o navrátenie gréckej ekonomiky späť na cestu udržateľného rastu. Sme si vedomí úsilia, ktoré z opatrení na úpravu vyplýva pre gréckych občanov, a sme presvedčení, že tieto obete sú nevyhnutné na hospodárske ozdravenie a prispejú k budúcej stabilite a blahobytu krajiny.

2. Dohodli sme sa, že nový program pre [Helénsku republiku] podporíme a že spoločne s MMF a súkromným sektorom, ktorý poskytne dobrovoľný príspevok, v plnom rozsahu pokryjeme nedostatok finančných prostriedkov. Odhaduje sa, že celkový oficiálny objem finančných prostriedkov dosiahne 109 miliárd eur. Tento program bude koncipovaný tak, aby predovšetkým prostredníctvom nižších úrokových sadzieb a predĺženia splatnosti zásadným spôsobom zlepšil udržateľnosť dlhu v [Helénskej republike] a je[j] profil refinancovania. Vyzývame MMF, aby naďalej prispieval k financovaniu nového… programu [Helénskej republiky]. Ako nástroj financovania ďalšej výplaty finančných prostriedkov chceme využiť [Európsky nástroj finančnej stability]. Veľmi podrobne budeme monitorovať prísne vykonávanie programu, pričom budeme vychádzať z pravidelného hodnotenia zo strany Komisie v spojení s ECB a MMF.

…

5. Finančný sektor prejavil ochotu dobrovoľne podporiť [Helénsku republiku] využitím viacerých možností, ktorými sa ďalej posilní celková udržateľnosť. Čistý príspevok súkromného sektora sa odhaduje na 37 miliárd eur… Zníženie úverového rizika sa poskytne na podporu kvality kolaterálu, aby sa gréckym bankám umožnilo aj naďalej ho využívať na prístup k likviditným operáciám v rámci Eurosystému. V prípade potreby poskytneme primerané zdroje na rekapitalizáciu gréckych bánk.“

14 Pokiaľ ide o účasť súkromného sektora, uvedené vyhlásenie uvádza v bode 6 toto:

„Pokiaľ ide o náš všeobecný postoj k zapojeniu súkromného sektora v eurozóne, chceli by sme jednoznačne povedať, že pre [Helénsku republiku] je nevyhnutné výnimočné a osobité riešenie.“

15 Na samite z 26. októbra 2011 hlavy štátov alebo predsedovia vlád krajín eurozóny vyhlásili najmä toto:

„12. Zapojenie súkromného sektora (ZSS) zohráva kľúčovú úlohu pri zabezpečení udržateľnosti… dlhu [Helénskej republiky]. Preto vítame prebiehajúce rokovania medzi [Helénskou republikou] a súkromnými investormi s cieľom nájsť riešenie na prehĺbenie tohto zapojenia. Spolu s ambicióznym programom reforiem pre grécku ekonomiku by sa zapojením súkromného sektora malo zabezpečiť zníženie pomeru gréckeho dlhu k HDP s cieľom dosiahnuť do roku 2020 hodnotu 120 %. S týmto zámerom vyzývame [Helénsku republiku], súkromných investorov a všetky dotknuté strany, aby zrealizovali výmenu dlhopisov na dobrovoľnej báze s nominálnym diskontom 50 % z menovitej hodnoty gréckeho dlhu, ktorý majú v držbe súkromní investori. Členské štáty eurozóny prispejú do balíka ZSS sumou až 30 miliárd EUR. Na tomto základe je oficiálny sektor pripravený poskytnúť dodatočné financovanie programu vo výške až 100 miliárd EUR do roku

2014 vrátane požadovanej rekapitalizácie gréckych bánk. Tento nový program by sa mal schváliť do konca roku 2011 a výmena dlhopisov by sa mala zrealizovať na začiatku roku 2012. Vyzývame MMF, aby sa na financovaní uvedeného nového gréckeho programu aj naďalej podieľal.

…

14. Na podporu kvality kolaterálu sa poskytne zníženie úverového rizika, aby sa gréckym bankám umožnilo kolaterál aj naďalej využívať na prístup k operáciám v rámci Eurosystému na zabezpečenie likvidity.

15. Pokiaľ ide o náš všeobecný postoj k zapojeniu súkromného sektora v eurozóne, opätovne zdôrazňujeme naše rozhodnutie z 21. júla 2011, že pre [Helénsku republiku] je nevyhnutné výnimočné a osobitné riešenie.“

16 Podľa tlačového komuniké gréckeho ministerstva financií zo 17. novembra 2011 uvedené ministerstvo začalo rokovania s držiteľmi gréckych dlhových nástrojov s cieľom pripraviť transakciu dobrovoľnej výmeny takýchto cenných papierov s nominálnym odpisom („haircut“) 50 % z teoretickej hodnoty gréckych dlhopisov, ktoré majú súkromní investori, ako bolo uvedené v bode 12 vyhlásenia z 26. októbra 2011.

17 Dňa 15. februára 2012 ECB a národné centrálne banky Eurosystému na jednej strane a Helénska republika na druhej strane prijali dohodu o výmene, ktorej predmetom bola výmena gréckych dlhových nástrojov, ktoré držala ECB a národné centrálne banky za nové grécke dlhové nástroje, v tej istej nominálnej hodnote, úrokovej sadzbe, s rovnakými dátumami splatnosti úrokov a vrátenia istiny, ako mali cenné papiere, ktoré sa mali vymeniť, ale mali odlišné sériové čísla a dátumy.

18 Dňa 17. februára 2012 na žiadosť gréckeho ministerstva financií na základe článku 127 ods. 4 ZFEÚ v spojení s článkom 282 ods. 5 ZFEÚ vydala ECB kladné stanovisko k návrhu gréckeho zákona o účasti súkromných veriteľov na reštrukturalizácii verejného dlhu Helénskej republiky, založenej najmä na „doložkách o spoločnom postupe veriteľov“ (ďalej len „CAC“).

19 Podľa vyhlásenia Euroskupiny z 21. februára 2012 najmä:

„… Euroskupina berie na vedomie, že sa grécke orgány a súkromný sektor dohodli na všeobecných podmienkach ponuky na výmenu dlhopisov v rámci [Private Sector Involvement (PSI)] týkajúcej sa všetkých držiteľov dlhopisov v súkromnom sektore. Táto dohoda zaručuje odpis nominálnej hodnoty vo výške 53,5 %. Podľa Euroskupiny poskytuje táto dohoda zodpovedajúci základ na spustenie ponuky na výmenu dlhopisov určenej držiteľom gréckych štátnych dlhopisov (PSI). Úspech operácie PSI je nevyhnutnou podmienkou pre program, ktorý má nasledovať po súčasnom programe. Euroskupina počíta s veľkou účasťou súkromných veriteľov na výmene dlhopisov, ktorá by mala podstatným spôsobom prispieť k udržateľnosti dlhu [Helénskej republiky].

…

Euroskupina berie na vedomie, že grécke štátne dlhopisy sú v rámci Eurosystému držané (zo strany ECB a [národných centrálnych bánk]) vo verejnom záujme. Euroskupina berie na vedomie, že výnos z gréckych štátnych dlhopisov držaných v rámci Eurosystému bude plynúť ECB a [národným centrálnym bankám]. Zisky ECB budú vyplatené [národným centrálnym bankám] podľa pravidiel pre rozdeľovanie zisku ECB. Zisk [národných centrálnych bánk] bude vyplatený členským štátom eurozóny v súlade s pravidlami [uvedených bánk] pre rozdeľovanie zisku.“

20 V tlačovom komuniké z 21. februára 2012 grécke ministerstvo financií jednak predstavilo základné parametre plánovanej transakcie dobrovoľnej výmeny gréckych dlhových nástrojov a jednak oznámilo, že s týmto cieľom bude pripravený a prijatý zákon. Táto transakcia mala zahŕňať súhlas súkromných

držiteľov určitých gréckych dlhových nástrojov, ktorí mali byť vyzvaní na výmenu svojich dlhopisov za nové dlhopisy v nominálnej hodnote zodpovedajúcej 31,5 % nominálnej hodnoty menených dlhopisov, ako aj za dlhopisy vydané Európskym nástrojom finančnej stability (EFSF) so splatnosťou 24 mesiacov v nominálnej hodnote zodpovedajúcej 15 % nominálnej hodnoty menených dlhových nástrojov, pričom Helénska republika ich mala poskytnúť pri uzatvorení dohody. Všetci súkromní investori, ktorí sa zúčastnili na tejto transakcii, mali okrem toho získať dlhopisy Helénskej republiky viazané na HDP v teoretickej hodnote zodpovedajúcej hodnote nových dlhových nástrojov.

21 V tlačovom komuniké z 24. februára 2012 grécke ministerstvo financií spresnilo podmienky transakcie dobrovoľnej výmeny dlhových nástrojov, týkajúcej sa súkromných investorov [Private Sector Involvement (ďalej len „PSI“)], pričom odkázalo na grécky zákon č. 4050/2012 o držiteľoch gréckych dlhových nástrojov, ktorý bol prijatý gréckym parlamentom 23. februára 2012. Tento zákon zaviedol postup na základe CAC, podľa ktorého sa navrhované zmeny stali právne záväznými pre každého držiteľa dlhových nástrojov, ktoré sa riadia gréckym právom a boli vydané pred 31. decembrom 2011, tak ako boli identifikované v akte Rady ministrov schvaľujúcom ponuky PSI, ak uvedené zmeny schváli minimálne dvojtretinové kvórum držiteľov dlhopisov, počítané podľa ich nominálnej hodnoty, hlasujúcich hromadne a bez ohľadu na sériu. V preambule uvedeného zákona sa najmä uvádza, že „… [EC]B a ostatní členovia Eurosystému uzatvorili osobitné dohody s [Helénskou republikou], aby nedošlo k ohrozeniu ich úlohy, ktorú majú z inštitucionálneho hľadiska, ako aj úlohy [EC]B, ktorú má v oblasti prípravy menovej politiky v zmysle Zmluvy“.

22 Podľa odôvodnenia 3 rozhodnutia 2012/433/EÚ z 18. júla 2012, ktorým sa zrušuje rozhodnutie ECB/2012/3 o akceptovateľnosti obchodovateľných dlhových nástrojov vydaných alebo plne garantovaných Helénskou republikou v súvislosti s ponukou Helénskej republiky na výmenu dlhových nástrojov (ECB/2012/14) (Ú. v. EÚ L 199, s. 26), sa v prospech národných centrálnych bánk súbežne 24. februára 2012 podporila kvalita zábezpeky v podobe systému odkúpenia, ktorý mal posilniť kvalitu obchodovateľných dlhových nástrojov vydaných alebo zaručených Helénskou republikou.

23 Žalobcovia, pán Alessandro Accorinti a žalobcovia, ktorých mená sú uvedené v prílohe, držitelia gréckych dlhových nástrojov, sa zúčastnili na reštrukturalizácii gréckeho verejného dlhu a vznikla im značná strata nominálnej hodnoty ich cenných papierov pri realizácii ponuky výmeny gréckych dlhopisov v rámci PSI a postupu podľa CAC, v ktorom bola na základe gréckeho zákona č. 4050/2012 povinná výmena cenných papierov pre všetkých dotknutých súkromných investorov.

24 Dňa 27. februára 2012 prijala ECB rozhodnutie 2012/133/EÚ, ktorým sa zrušuje rozhodnutie ECB/2010/3 o dočasných opatreniach týkajúcich sa akceptovateľnosti obchodovateľných dlhových nástrojov vydaných alebo garantovaných gréckou vládou (ECB/2012/2) (Ú. v. EÚ L 59, s. 36) (pozri bod 6 vyššie), čo spôsobilo, že skončila akceptovateľnosť gréckych dlhových nástrojov ako zábezpeky na účely operácií menovej politiky Eurosystému.

25 Na podporu tohto zrušenia odôvodnenia 4 a 5 rozhodnutia 2012/133 jednak stanovujú, že „Helénska republika sa v kontexte účasti súkromného sektora rozhodla ponúknuť držiteľom obchodovateľných dlhových nástrojov vydaných gréckou vládou výmenu týchto dlhových nástrojov“, a jednak, že „takéto rozhodnutie Helénskej republiky má ďalší nepriaznivý vplyv na dostatočnosť obchodovateľných dlhových nástrojov vydaných gréckou vládou alebo vydaných subjektmi usadenými v Grécku a plne garantovaných gréckou vládou ako zábezpeky v operáciách Eurosystému“.

26 Podľa článku 2 uvedeného rozhodnutia toto rozhodnutie nadobudlo účinnosť 28. februára 2012.

27 V memorande o porozumení z 1. marca 2012 sa Európska komisia konajúca v mene členských štátov eurozóny a Helénska republika dohodli najmä na tomto:

„Helénska republika spustí ponuku na výmenu spôsobilých dlhových nástrojov, ktoré doteraz neboli vyplatené, s cieľom znížiť ich nominálnu hodnotu o 53,5 %. Držiteľom týchto nástrojov budú výmenou za existujúce dlhové nástroje ponúknuté nové dlhopisy Helénskej republiky v novej nominálnej hodnote zodpovedajúcej 31,5 % pôvodnej nominálnej hodnoty. Okrem toho bude 15 % pôvodnej nominálnej hodnoty poskytnutých uvedeným držiteľom vo forme cenných papierov…“

28 Pokiaľ ide o prostriedky, ktoré mal poskytnúť EFSF, bolo uvedené nasledujúce:

„Suma vo výške 35 miliárd eur bude vyhradená na to, aby obchodovateľné dlhové nástroje vydané alebo zaručené gréckou vládou boli aj naďalej schopné plniť úlohu zábezpeky pri operáciách menovej politiky Eurosystému. To sa dosiahne zavedením systému odkúpenia, kým bude pre Helénsku republiku alebo jej dlhové nástroje platiť v dôsledku ponuky na výmenu dlhopisov rating platobnej neschopnosti alebo selektívnej platobnej neschopnosti…“

29 Dňa 1. marca 2012 EFSF, Helénska republika, Grécky fond finančnej stability ako garant a Grécka centrálna banka uzatvorili dohodu o poskytnutí finančnej pomoci vo výške 35 miliárd eur na účely financovania podpory kvality zábezpeky v podobe systému odkúpenia a uľahčenia zachovania spôsobilosti gréckych dlhových nástrojov ako zábezpeky v rámci úverových operácií Eurosystému.

30 Dňa 5. marca 2012 prijala ECB rozhodnutie 2012/153/EÚ o akceptovateľnosti obchodovateľných dlhových nástrojov vydaných alebo plne garantovaných Helénskou republikou v súvislosti s ponukou Helénskej republiky na výmenu dlhových nástrojov (ECB/2012/3) (Ú. v. EÚ L 77, s. 19).

31 Podľa článku 1 ods. 1 rozhodnutia 2012/153 „obchodovateľné dlhové nástroje vydané alebo plne garantované Helénskou republikou, ktoré nespĺňajú minimálne požiadavky Eurosystému na limity kreditnej kvality…, ale spĺňajú ostatné požiadavky na akceptovateľnosť stanovené [vo všeobecnej dokumentácii], možno použiť ako zábezpeku v úverových operáciách Eurosystému pod podmienkou, že Helénska republika zabezpečí v prospech národných centrálnych bánk podporu kvality zábezpeky v podobe systému odkúpenia“. Článok 1 ods. 2 rozhodnutia 2012/153 stanovuje, že „obchodovateľné dlhové nástroje uvedené v odseku 1 zostávajú akceptovateľné počas podpory kvality zábezpeky“. Podľa článku 2 uvedeného rozhodnutia toto rozhodnutie nadobudlo účinnosť 8. marca 2012.

32 V odôvodnení 2 rozhodnutia 2012/153 sa uvádza:

„Dňa 21. júla 2011 hlavy štátov alebo predsedovia vlád eurozóny a inštitúcie Únie oznámili opatrenia na stabilizáciu verejných financií Grécka vrátane ich záväzku podporiť kvalitu zábezpeky, a tým podporiť kvalitu obchodovateľných dlhových nástrojov vydaných alebo garantovaných Helénskou republikou. Rada guvernérov rozhodla, že Helénska republika má podporiť kvalitu zábezpeky v prospech národných centrálnych bánk…“

33 Podľa odôvodnenia 3 uvedeného rozhodnutia:

„Rada guvernérov rozhodla o tom, že by sa malo pozastaviť uplatňovanie limitu kreditnej kvality Eurosystému voči tým obchodovateľným dlhovým nástrojom vydaným alebo plne garantovaným Helénskou republikou, na ktoré sa vzťahuje podpora kvality zábezpeky.“

34 Podľa článku 2 rozhodnutia 2012/153 toto rozhodnutie nadobudlo účinnosť 8. marca 2012.

35 Rozhodnutím 2012/433 ECB zrušila rozhodnutie 2012/153 s účinnosťou od 25. júla 2012 (články 1 a 2).

36 V odôvodnení 3 rozhodnutia 2012/433 sa uvádza:

„v súvislosti s ponukou na výmenu dlhových nástrojov, ktorú Helénska republika predložila držiteľom obchodovateľných dlhových nástrojov vydaných alebo garantovaných gréckou vládou, sa 24. februára 2012 v prospech národných centrálnych bánk podporila kvalita zábezpeky v podobe systému odkúpenia, a tým sa podporila kvalita obchodovateľných dlhových nástrojov vydaných alebo garantovaných Helénskou republikou.“

37 Po rozhodnutí Rady guvernérov ECB vydala ECB 6. septembra 2012 pod názvom „6. september 2012 – Technické charakteristiky priamych menových operácií“ toto tlačové komuniké:

„Ako bolo oznámené 2. augusta 2012, Rada guvernérov [ECB] dnes prijala rozhodnutia o niektorých technických charakteristikách priamych menových operácií Eurosystému na sekundárnom trhu so štátnymi dlhopismi, ktorých cieľom je zabezpečiť riadnu transmisiu menovej politiky a jednotnosť menovej politiky. Tieto operácie, ktoré sa nazývajú priame menové operácie (Outright Monetary Transactions – OMT), sa budú vykonávať v súlade s nasledujúcim rámcom:

Podmienenosť Nevyhnutnou podmienkou priamych menových operácií je prísna a účinná podmienenosť spojená s príslušným programom Európskeho nástroja finančnej stability/Európskeho mechanizmu pre stabilitu (EFSF/ESM). Tieto programy môžu mať podobu úplného programu makroekonomickej konsolidácie EFSF/ESM alebo preventívneho programu (úverový rámec so sprísnenými podmienkami – Enhanced Conditions Credit Line) za predpokladu, že zahŕňajú možnosť nákupov EFSF/ESM na primárnom trhu. Okrem toho sa dohodne účasť MMF na tvorbe podmienenosti pre konkrétnu krajinu a monitorovaní takého programu. Rada guvernérov posúdi priame menové operácie v rozsahu, v akom sú odôvodnené z hľadiska menovej politiky, pokiaľ je plne dodržaná podmienenosť programu, a ukončí ich, keď sa dosiahnu ich ciele, alebo v prípade nedodržania programu makroekonomickej konsolidácie alebo preventívneho programu. Po dôkladnom posúdení Rada guvernérov rozhodne o začatí, pokračovaní a pozastavení priamych menových operácií podľa vlastnej úvahy a v súlade so svojím mandátom v oblasti menovej politiky.

Pôsobnosť S priamymi menovými operáciami sa uvažuje pre budúce prípady programov makroekonomickej konsolidácie alebo preventívnych programov EFSF/ESM, ako bolo uvedené vyššie. Prichádzajú do úvahy aj v prípade členských štátov, ktoré v súčasnosti uplatňujú program makroekonomickej konsolidácie, keď budú opäť získavať prístup na dlhopisový trh. Operácie sa zamerajú na kratšiu časť výnosovej krivky a najmä na štátne dlhopisy s lehotou splatnosti od jedného do troch rokov. Pokiaľ ide o objem priamych menových operácií, nie sú stanovené kvantitatívne obmedzenia *ex ante*.

Zaobchádzanie s veriteľmi Eurosystém má v úmysle objasniť v právnom akte týkajúcom sa priamych menových operácií, že prijíma rovnaké zaobchádzanie (*pari passu*), aké majú súkromní alebo iní veritelia, pokiaľ ide o dlhopisy vydané krajinami eurozóny a nakúpené Eurosystémom prostredníctvom priamych menových operácií v súlade s podmienkami týchto dlhopisov. …“

Konanie a návrhy účastníkov konania

38 Žalobcovia návrhom podaným do kancelárie Všeobecného súdu 11. februára 2013 podali žalobu, na základe ktorej sa začalo toto konanie.

39 Návrhom podaným do kancelárie Všeobecného súdu 27. mája 2013 Nausicaa Anadyomène SAS, spoločnosť usadená v Paríži (Francúzsko), ktorej predmetom podnikania bolo nadobúdanie, správa na vlastný účet a zhodnocovanie dlhopisov, požiadala o vstup do konania v tejto veci ako vedľajší účastník konania na podporu návrhov žalobcov a požiadala takisto, aby jej boli oznámené všetky procesné akty v rámci tohto sporu s výnimkou dokumentov považovaných za dôverné.

40 Návrhom podaným do kancelárie Všeobecného súdu 21. júna 2013 podali žalobcovia návrh, aby Všeobecný súd povolil vstup do konania spoločnosti Nausicaa Anadyomène na podporu ich návrhov a aby jej aj oznámil všetky procesné akty v rámci tohto sporu.

41 Návrhom podaným do kancelárie Všeobecného súdu 21. júna 2013 navrhla ECB, aby bol zamietnutý návrh Nausicaa Anadyomène na vstup do konania ako vedľajšieho účastníka konania z dôvodu, že okrem iného nie je odôvodnený priamym a bezprostredným záujmom na riešení sporu v zmysle článku 40 druhého odseku Štatútu Súdneho dvora Európskej únie, a ďalej, aby Všeobecný súd rozhodol tak, že Nausicaa Anadyomène znáša svoje vlastné trovy konania a je povinná nahradiť trovy konania ECB.

42 Keďže došlo k zmene zloženia komôr Všeobecného súdu, sudca spravodajca bol pridelený k štvrtej komore, ktorej bola v dôsledku toho prejednávaná vec pridelená.

43 Uznesením z 13. decembra 2013, ktoré bolo opravené na žiadosť ECB uznesením zo 14. februára 2014, predseda štvrtej komory Všeobecného súdu zamietol návrh spoločnosti Nausicaa Anadyomène na vstup do konania ako vedľajšieho účastníka konania a rozhodol, že má znášať svoje vlastné trovy konania a nahradiť trovy konania ECB týkajúce sa tohto návrhu na vstup vedľajšieho účastníka do konania.

44 Uznesením z 25. júna 2014, Accorinti a i./ECB (T-224/12, EU:T:2014:611), Všeobecný súd zamietol žalobu o neplatnosť podanú určitými žalobcami proti rozhodnutiu 2012/153 ako neprípustnú.

45 Na návrh sudcu spravodajcu Všeobecný súd (štvrtá komora) rozhodol o otvorení ústnej časti konania.

46 Prednesy účastníkov konania a ich odpovede na ústne otázky, ktoré im Všeobecný súd položil, boli vypočuté na pojednávaní 25. februára 2015.

47 Žalobcovia navrhujú, aby Všeobecný súd:

— vyhlásil, že žaloba je prípustná,

— uznal zodpovednosť ECB na základe článku 340 ZFEÚ,

— zaviazal ECB na náhradu škody, ktorá im bola spôsobená, a to vo výške minimálne 12 504 614,98 eura, teda v rozsahu uvedenom pre každého zo žalobcov v bodoch 68 až 72 žaloby, alebo akúkoľvek inú sumu, ktorú bude Všeobecný súd považovať za správnu a spravodlivú, ak nebude v priebehu tohto konania spresnená, vrátane „zákonných úrokov z omeškania“ z týchto súm,

— subsidiárne, zaviazal ECB na náhradu škody, ktorá im bola spôsobená, a to vo výške minimálne 3 668 020,39 eura, teda v rozsahu uvedenom pre každého zo žalobcov v bodoch 74 až 76 žaloby, alebo akúkoľvek inú sumu, ktorú bude Všeobecný súd považovať za správnu a spravodlivú, ak nebude v priebehu tohto konania spresnená, vrátane „zákonných úrokov z omeškania“ z týchto súm,

— subsidiárnejšie, zaviazal ECB na náhradu škody, ktorá im bola spôsobená, a to vo výške minimálne 2 667 651,19 eura, teda v rozsahu uvedenom pre každého zo žalobcov v bodoch 77 a 78 žaloby, alebo akúkoľvek inú sumu, ktorú bude Všeobecný súd považovať za správnu a spravodlivú, ak nebude v priebehu tohto konania spresnená, vrátane „zákonných úrokov z omeškania“ z týchto súm,

— ešte subsidiárnejšie, zaviazal ECB na náhradu škody, ktorá im bola spôsobená jej zákonným alebo bezchybným postupom vo výške, ktorú bude Všeobecný súd považovať za správnu a spravodlivú,

— zaviazal ECB na náhradu trov konania.

48 ECB navrhuje, aby Všeobecný súd:

— zamietol žalobu ako neprípustnú alebo nedôvodnú,

— zaviazal žalobcov na náhradu trov konania.

Právny stav

1. *O mimozmluvnej zodpovednosti ECB založenej na protiprávnom akte*

O prípustnosti

49 ECB tvrdí, že žaloba je neprípustná, keďže jednak žaloba nezodpovedá požiadavkám článku 44 ods. 1 písm. c) Rokovacieho poriadku Všeobecného súdu z 2. mája 1991 a jednak v čase jej podania konanie vo veci T-224/12, ktoré sa týkalo len niektorých zo žalobcov v tejto veci, stále prebiehalo na Všeobecnom súde. Okrem toho cieľom tejto žaloby o náhradu škody je obísť neprípustnosť návrhov na zrušenie, ktorých predmetom sú tie isté protiprávnosti a v ktorých sú vyjadrené rovnaké finančné nároky.

50 Vzhľadom na požiadavky článku 44 ods. 1 písm. c) rokovacieho poriadku z 2. mája 1991 je žaloba neprípustná, pokiaľ ide tak o údajné protiprávnosti, ako aj o údajne vzniknutú škodu, vrátane jej kvantifikácie. Žaloba nespresňuje dostatočným spôsobom dôvody, pre ktoré by na základe PSI, ako výsledok gréckeho zákona č. 4050/2012, mala vzniknúť zodpovednosť ECB, keďže ECB mala v tomto kontexte len konzultatívnu úlohu a nemohla spôsobiť, ani nepriamo, údajnú škodu. Okrem toho kvantifikácia uvedenej škody v žalobe nie je potvrdená dostatočnými dôkazmi. Bankové výpisy pripojené k žalobe nezodpovedajú týmto požiadavkám, keďže tieto prílohy neobsahujú výslovné a presné odkazy na dotknutých žalobcov.

51 Podľa ECB v žalobe nie sú údajné protiprávne správania a ich príčinná súvislosť s údajnou škodou potvrdené dostatočnými dôkazmi. Na podporu údajných „ubezpečujúcich vyhlásení“ od zástupcov ECB žalobcovia v žalobe len uvádzajú všeobecný odkaz na rôzne články z tlače a iné dokumenty pripojené v prílohe. To isté platí, pokiaľ ide o údajné porušenia zásad právnej istoty a proporcionality, ako aj o údajné zneužitie právomoci vrátane toho, ako skutočnosť, že ECB mala len konzultatívnu úlohu, mohlo viesť k takýmto protiprávnostiam. Žalobcovia nevysvetlili v žalobe ani to, akým spôsobom dohoda o výmene z 15. februára 2012 a iné správanie zo strany ECB mohli prispieť k vzniku údajnej škody, ktorú by bolo v plnom rozsahu možné pripísať tomu, že sa vykonal grécky zákon č. 4050/2012. Okrem toho žalobcovia neidentifikovali v žalobe žiadne konkrétne správanie ECB, ktoré by mohlo zbaviť poslancov gréckeho parlamentu ich politickej nezávislosti a zvrchovanej rozhodovacej právomoci. Žalobcovia takisto opomenuli preukázať existenciu príčinnej súvislosti medzi rozhodnutím 2012/153, ku ktorému došlo až po rozhodnutí Helénskej republiky zrealizovať PSI, a vzniknutou škodou. Nakoniec žalobcovia nepredložili v žalobe podstatné informácie odôvodňujúce kvantifikáciu

údajne vzniknutej škody, medzi ktoré by mali patriť dátum, ku ktorému nakúpili dotknuté grécke dlhové nástroje, cena, za ktorú ich nakúpili, ich pôvodný dátum splatnosti, osobitosti kupónov uvedených dlhopisov, sadzby nominálnych odpisov uplatnených v jednotlivých prípadoch na zníženie ceny platenej za nové kupóny a napokon „hodnotenie investora, pokiaľ ide o 15 % dlhopisov EFSF so splatnosťou jeden a dva roky, so zárukami viazanými na HDP, poskytnutých v rámci výmeny“.

52 Žalobcovia spochybňujú tvrdenia ECB a domnievajú sa, že ich žaloba je prípustná.

53 Pokiaľ ide o hlavné tvrdenie ECB, treba pripomenúť, že podľa článku 21 prvého odseku Štatútu Súdneho dvora v spojení s článkom 53 prvým odsekom uvedeného štatútu a článku 44 ods. 1 písm. c) rokovacieho poriadku z 2. mája 1991 musí každý návrh na začatie konania uvádzať predmet konania a obsahovať stručné vysvetlenie uvádzaných dôvodov. Toto uvedenie musí byť dostatočne jasné a presné na to, aby umožnilo žalovanému pripraviť svoju obranu a Všeobecnému súdu rozhodnúť o žalobe prípadne bez ďalších podporných informácií. Na účely zabezpečenia právnej istoty a riadneho výkonu spravodlivosti je na to, aby žaloba bola prípustná, potrebné, aby z jej samotného obsahu vyplývali podstatné skutkové a právne okolnosti, na ktorých sa zakladá, prinajmenšom stručne, ale súvislým a pochopiteľným spôsobom. Konkrétnejšie, na splnenie týchto požiadaviek musí žaloba o náhradu škody údajne spôsobenej inštitúciou Únie obsahovať skutočnosti, ktoré umožňujú identifikovať konanie, ktoré žalobca inštitúcii vytýka, dôvody, pre ktoré sa domnieva, že existuje príčinná súvislosť medzi konaním a škodou, ktorú ako tvrdí, utrpel, ako aj povahu a rozsah tejto škody (pozri rozsudok z 2. marca 2010, Arcelor/Parlament a Rada, T-16/04, Zb., EU:T:2010:54, bod 132 a citovanú judikatúru).

54 V predmetnom prípade ECB nemôže tvrdiť, že žaloba nespĺňa tieto formálne požiadavky, keďže jej znenie vyjadruje dostatočným spôsobom skutkové a právne okolnosti umožňujúce identifikovať správanie, ktoré jej je vytýkané, dôvody, pre ktoré sa žalobcovia domnievajú, že existuje príčinná súvislosť medzi týmto správaním a škodou, ktorú údajne utrpeli, ako aj povahu a rozsah tejto škody. V skutočnosti argumentácia ECB spochybňuje pod zámienkou posúdenia prípustnosti žaloby vzhľadom na článok 44 ods. 1 písm. c) rokovacieho poriadku z 2. mája 1991 dôvodnosť návrhov na náhradu škody, najmä pokiaľ ide o existenciu príčinnej súvislosti a škody, pričom však rôzne prvky, ktorými sú tvorené, sú dostatočným spôsobom vyjadrené v žalobe v samostatnej časti nazvanej „Zodpovednosť ECB na základe článkov 268 [ZFEÚ] a 340 ZFEÚ“.

55 V prvom rade žalobcovia vychádzajú z viacerých protiprávnych správaní, ktoré pripisujú ECB, pričom sú najprv zhrnuté v bode 32 žaloby a ďalej rozvinuté podrobnejšie, teda po prvé, v bodoch 33 až 35, pokiaľ ide o porušenie zásady ochrany legitímnej dôvery, po druhé, v bodoch 36 a 37, pokiaľ ide o porušenie zásady rovnosti zaobchádzania s dlžníkmi, po tretie, v bodoch 38 a 39, pokiaľ ide o zneužitie právomoci a dosah na zásady proporcionality, koherencie a primeranosti, a po štvrté, v bodoch 40 a 41, pokiaľ ide o porušenie článkov 123 ZFEÚ a 127 ZFEÚ a článku 21 štatútu.

56 V druhom rade, v bodoch 45 a nasl. žaloby žalobcovia spresnili povahu a rozsah údajnej škody, ktorá podľa nich vyplýva z týchto protiprávnych správaní, vrátane existencie príčinnej súvislosti medzi týmito prvkami. Takto teda sa v bode 48 žaloby uvádza, že „škoda vyplývajúca z porušenia [zásady] rovnosti zaobchádzania… zo strany ECB… zasiahla… neproporcionálne obmedzenú a jasne definovanú skupinu sporiteľov/veriteľov, ktorí boli držiteľmi maximálne 6 % gréckeho dlhu, kým ECB a [národné centrálne banky] boli držiteľmi 22 % gréckeho dlhu“. V bodoch 49 až 52 žaloby žalobcovia pripisujú stratu hodnoty vo výške 75 % ich gréckych dlhových nástrojov v rámci PSI prinajmenšom sčasti tomu, že ECB údajne porušila, v ich neprospech, zásadu rovnosti zaobchádzania, a to najmä tým, že uzatvorila dohodu o výmene z 15. februára 2012 – ktorá vylúčila účasť ECB a národných centrálnych bánk na reštrukturalizácii gréckeho verejného dlhu – a prijala rozhodnutie 2012/153. Okrem toho v bodoch 54 a nasl. žaloby sa žalobcovia výslovne venovali otázke príčinnej súvislosti medzi vzniknutou škodou a protiprávnym správaním vytýkaným ECB, pričom vykonali porovnávaciu analýzu, ktorá zohľadňuje tak hypotetickú situáciu v prípade neexistencie uvedeného správania, ako aj otázku, či grécky zákon č. 4050/2012 mohol narušiť túto príčinnú súvislosť, čo však žalobcovia spochybňujú. V tejto súvislosti

je najmä spresnené v bode 56 žaloby, že „keby sa ECB a [národné centrálne banky] neboli jednostranne rozhodli, a to diskriminačným a protiprávnym spôsobom, zaujať také stanovisko, že sa nepodieľali na reštrukturalizácii gréckeho [verejného] dlhu, škoda spôsobená na majetkovej situácii investorov by nebola vznikla alebo by bola v každom prípade menšia a menej závažná, pretože rozdelenie strát a zníženie hodnoty gréckych dlhopisov by bolo nevyhnutne menej závažné, keby sa zohľadnil pomer pohľadávok, ktoré mali v portfóliu ECB a [národné centrálne banky], ktoré však boli predmetom skoršej [výmeny]…“.

57 V treťom rade v bodoch 68 a nasl. žaloby žalobcovia opisujú rozsah škody, ktorá im údajne vznikla, a to tak, že ju konkrétne vyčíslili. V tejto súvislosti tvrdenie ECB, podľa ktorého si správna kvantifikácia uvedenej škody vyžaduje poskytnutie dodatočných informácií, nemôže vyvrátiť tento záver, keďže takáto kvantifikácia – a o to menej to, či je „správna“ ako otázka týkajúca veci samej – sa nenachádza medzi nevyhnutnými formálnymi požiadavkami alebo požiadavkami prípustnosti žaloby o náhradu škody (pozri rozsudok zo 16. septembra 2013, ATC a i./Komisia, T-333/10, Zb., EU:T:2013:451, body 198 až 201 a citovanú judikatúru).

58 Z toho vyplýva, že informácie v samotnej žalobe sú dostatočne jasné a presné na to, aby ECB mohla pripraviť svoju obranu a Všeobecný súd rozhodnúť o žalobe, čo potvrdzuje samotný obsah vyjadrenia k žalobe, najmä pokiaľ ide o nedôvodnosť žaloby o náhradu škody. Z toho treba vyvodiť, že znenie žaloby vyjadruje dostatočným, koherentným a zrozumiteľným spôsobom podstatné skutkové a právne okolnosti, na ktorých je založená táto žaloba, na to, aby boli splnené požiadavky článku 44 ods. 1 písm. c) rokovacieho poriadku z 2. mája 1991.

59 ECB nemôže dôvodne namietať subsidiárne ani neprípustnosť žaloby o náhradu škody z dôvodu prekážky začatého konania, keďže to je založené na protiprávnosti rozhodnutia 2012/153, napadnutého niektorými žalobcami v rámci veci T-224/12, alebo preto, že žalobcovia podali uvedenú žalobu iba s cieľom obísť podmienky prípustnosti žaloby o neplatnosť.

60 V prvom rade je irelevantná judikatúra týkajúca sa napadnutia odmietnutia poskytnutia finančnej pomoci Spoločenstva (uznesenie z 26. októbra 1995, Pevasa a Inpesca/Komisia, C-199/94 P a C-200/94 P, Zb., EU:C:1995:360, bod 27, a rozsudok zo 7. februára 2001, Inpesca/Komisia, T-186/98, Zb., EU:T:2001:42, body 76 a 77), ktorú ECB uvádza na podporu svojho tvrdenia. Na rozdiel od situácie, ktorá viedla k vydaniu uvedenej judikatúry, v predmetnom prípade žalobcovia nechcú dosiahnuť žalobou o náhradu škody, aby im bol priznaný výsledok porovnateľný s výsledkom, ktorý je sledovaný ich žalobou o neplatnosť vo veci T-224/12. Uvedená žaloba sa týka len zrušenia rozhodnutia 2012/153 bez toho, aby bol sledovaný finančný cieľ. Okrem toho, keďže uvedená žaloba o neplatnosť bola podaná v lehote stanovenej v článku 263 šiestom odseku ZFEÚ, obídenie uvedenej lehoty v zmysle tejto judikatúry žalobou o náhradu škody bolo od začiatku vylúčené. V judikatúre totiž bol návrh na náhradu škody vyhlásený za neprípustný len výnimočne a na zabezpečenie toho, aby sa táto lehota neobchádzala, teda keď bol návrh na náhradu škody podaný spolu s návrhom na zrušenie, z dôvodu, že cieľom návrhu na náhradu škody bolo v skutočnosti odvolanie individuálneho rozhodnutia určeného žalobcovi, ktoré nadobudlo právoplatnosť, čo by v prípade,, že by sa tomuto návrhu vyhovelo, spôsobilo zrušenie právnych účinkov tohto rozhodnutia (pozri v tomto zmysle rozsudky zo 17. októbra 2002, Astipesca/Komisia, T-180/00, Zb., EU:T:2002:249, bod 139, a z 3. apríla 2003, Vieira a i./Komisia, T-44/01, T-119/01 a T-126/01, Zb., EU:T:2003:98, bod 213).

61 Ďalej treba zdôrazniť, že žaloba o náhradu škody je samostatným opravným prostriedkom, ktorý má v rámci systému opravných prostriedkov svoju osobitnú funkciu a podlieha určitým podmienkam, za ktorých ho možno použiť, ktoré zohľadňujú jeho osobitný cieľ. Hoci cieľom žalôb o neplatnosť a nečinnosť je postihovať protiprávnosť právne záväzného aktu alebo neexistenciu takéhoto aktu, predmetom žaloby o náhradu škody je návrh na náhradu škody vyplývajúcej z aktu alebo z protiprávneho konania, ktoré možno pripísať inštitúcii alebo orgánu Únie (pozri rozsudky z 23. marca 2004, Ombudsman/Lamberts, C-234/02 P, Zb., EU:C:2004:174, bod 59 a citovanú judikatúru; z 27. novembra 2007, Pitsiorlas/Rada a ECB, T-3/00 a T-337/04, Zb., EU:T:2007:357,

bod 283, a z 3. marca 2010, Artegodan/Komisia, T-429/05, Zb., EU:T:2010:60, bod 50). Na jednej strane táto autonómia žaloby o náhradu škody nemôže byť spochybnená iba tým, že určitý žalobca sa rozhodne postupne podať žaloby o neplatnosť a žaloby o náhradu škody. Na druhej strane neprípustnosť žaloby o neplatnosť nespôsobuje neprípustnosť žaloby o náhradu škody podanej neskôr len z dôvodu, že tieto žaloby sú založené na podobných, ba priam zhodných dôvodoch protiprávnosti. Takýto výklad by bol totiž v rozpore so samotnou zásadou autonómie opravných prostriedkov, a preto by zbavil článok 268 ZFEÚ v spojení s článkom 340 tretím odsekom ZFEÚ potrebného účinku.

62 Nakoniec, pokiaľ ide o to, že ECB sa chce odvolať na riziko obídenia postupu alebo zneužitia opravného prostriedku, postačuje jednak pripomenúť výnimočnú povahu judikatúry citovanej v bode 60 vyššie, ktorá sa preto uplatňuje striktne [pozri v tomto zmysle rozsudok z 23. novembra 2004, Cantina sociale di Dolianova a i./Komisia, T-166/98, Zb., EU:T:2004:337, bod 122 a citovanú judikatúru, nevyvrátenú v tejto súvislosti rozsudkom zo 17. júla 2008, Komisia/Cantina sociale di Dolianova a i., C-51/05 P, Zb., EU:C:2008:409, bod 63; pozri tiež v tomto zmysle rozsudok z 19. apríla 2007, Holcim (Deutschland)/Komisia, C-282/05 P, Zb., EU:C:2007:226, bod 32], a jednak konštatovať, že v predmetnom prípade žalobcovia žalobou o náhradu škody nechcú dosiahnuť zrušenie sporných aktov, ale získať náhradu škody údajne vyplývajúcej z ich prijatia alebo vykonávania.

63 Vzhľadom na všetky vyššie uvedené úvahy treba zamietnuť námietku neprípustnosti vznesenú ECB.

O veci samej

O podmienkach, za ktorých vznikne ECB zodpovednosť Únie na základe článkov 268 ZFEÚ a 340 ZFEÚ

64 Treba pripomenúť, že podľa článku 340 tretieho odseku ZFEÚ musí ECB nahradiť v súlade so všeobecnými zásadami spoločnými pre práva členských štátov všetky škody spôsobené ňou samotnou alebo jej zamestnancami pri vykonávaní ich povinností.

65 Z ustálenej judikatúry, uplatniteľnej *mutatis mutandis* na mimozmluvnú zodpovednosť ECB stanovenú v článku 340 treťom odseku ZFEÚ, vyplýva, že vznik mimozmluvnej zodpovednosti Únie v zmysle článku 340 druhého odseku ZFEÚ za protiprávne správanie jej inštitúcií alebo orgánov podlieha splneniu všetkých podmienok, ktoré sú kumulatívne, a to protiprávnosť správania vytýkaného inštitúcii alebo orgánu Únie, skutočný vznik škody a existencia príčinnej súvislosti medzi uvádzaným správaním a údajnou škodou (pozri rozsudky z 9. novembra 2006, Agraz a i./Komisia, C-243/05 P, Zb., EU:C:2006:708, bod 26 a citovanú judikatúru, a Arcelor/Parlament a Rada, už citovaný v bode 53 vyššie, EU:T:2010:54, bod 139 a citovanú judikatúru).

66 Vzhľadom na kumulatívnu povahu týchto podmienok, ak nie je splnená čo len jedna z týchto podmienok, musí byť žaloba ako celok zamietnutá (pozri rozsudok Arcelor/Parlament a Rada, už citovaný v bode 53 vyššie, EU:T:2010:54, bod 140 a citovanú judikatúru).

67 Pokiaľ ide o prvú z podmienok týkajúcu sa protiprávnosti konania, ktoré sa vytýka inštitúcii alebo dotknutému orgánu, judikatúra vyžaduje, aby bolo preukázané dostatočne závažné porušenie právnej normy priznávajúcej práva jednotlivcom (rozsudok zo 4. júla 2000, Bergaderm a Goupil/Komisia, C-352/98 P, Zb., EU:C:2000:361, bod 42). Rozhodujúcim kritériom na prijatie záveru, že porušenie je dostatočne závažné, je skutočnosť, že inštitúcia alebo orgán Únie zjavne a závažne nedodržali mieru stanovenú na ich voľnú úvahu. Len ak táto inštitúcia alebo tento orgán disponuje iba značne obmedzenou mierou voľnej úvahy, prípadne dokonca nedisponuje nijakou, môže na určenie existencie dostatočne kvalifikovaného porušenia postačovať jednoduché porušenie práva Únie (rozsudky z 10. decembra 2002, Komisia/Camar a Tico, C-312/00 P, Zb., EU:C:2002:736, bod 54; Arcelor/Parlament a Rada, už citovaný v bode 53 vyššie, EU:T:2010:54, bod 141, a ATC a i./Komisia, už citovaný v bode 57 vyššie, EU:T:2013:451, bod 62).

68 V tejto súvislosti treba spresniť, že k napadnutému správaniu ECB došlo v rámci úloh, ktoré boli pridelené ECB na účely definovania a vykonávania menovej politiky Únie na základe článkov 127 ZFEÚ a 282 ZFEÚ a článku 18 štatútu, najmä prostredníctvom jej zásahov na kapitálových trhoch a správy úverových transakcií. Tieto ustanovenia zverujú ECB širokú mieru voľnej úvahy, ktorej výkon zahŕňa komplexné posúdenia ekonomickej a sociálnej povahy, ako aj posúdenia situácií podliehajúcich rýchlemu vývoju, ktoré sa musia vykonať v kontexte Eurosystému, ba dokonca Únie ako celku. Prípadné dostatočne závažné porušenie predmetných právnych pravidiel musí byť teda založené na zjavnom a závažnom porušení hraníc širokej miery voľnej úvahy, ktorú má ECB pri výkone svojich právomocí v oblasti menovej politiky. Platí to o to viac, že výkon tejto voľnej úvahy zahŕňa to, že ECB musí nevyhnutne jednak predvídať a hodnotiť hospodársky vývoj neistej a komplexnej povahy ako vývoj kapitálových trhov, menového agregátu a výšky inflácie, ktoré ovplyvňujú riadne fungovanie Eurosystému a úverové a platobné systémy, a jednak prijímať rozhodnutia politickej, ekonomickej a sociálnej povahy, ktoré si vyžadujú vyváženie a vykonanie voľby medzi rôznymi cieľmi sledovanými článkom 127 ods. 1 ZFEÚ, ktorého hlavným cieľom je zachovanie stability cien (pozri v tomto zmysle návrhy, ktoré predniesol generálny advokát Cruz Villalón vo veci Gauweiler a i., C-62/14, Zb., EU:C:2015:7, bod 111 a citovanú judikatúru; pozri tiež v tomto zmysle a analogicky rozsudky Arcelor/Parlament a Rada, už citovaný v bode 53 vyššie, EU:T:2010:54, bod 143 a citovanú judikatúru, a zo 16. decembra 2011, Enviro Tech Europe a Enviro Tech International/Komisia, T-291/04, Zb., EU:T:2011:760, bod 125 a citovanú judikatúru).

69 Nakoniec, pokiaľ ide o normatívnu činnosť inštitúcií vrátane toho, že ECB prijíma všeobecne platné akty ako rozhodnutie 2012/153, bolo rozhodnuté, že reštriktívnu koncepciu zodpovednosti Únie vznikajúcej pri výkone uvedených normatívnych činností vysvetľuje jednak to, že výkon legislatívnej funkcie, a to aj v prípadoch, keď existuje možnosť súdneho preskúmania zákonnosti aktov, nesmie byť narušaný rizikom, že bude podaná náhrada škody zakaždým, keď si všeobecný záujem Únie vyžaduje prijať normatívne opatrenia, ktoré môžu narušiť záujmy jednotlivcov, a jednak to, žev normatívnom kontexte, pre ktorý je charakteristická existencia širokej miery voľnej úvahy nevyhnutnej na realizáciu politiky Únie, môže zodpovednosť Únie vzniknúť len vtedy, ak dotknutá inštitúcia porušila zjavne a závažne hranice, ktoré platia pre výkon jej právomocí (pozri v tomto zmysle rozsudok z 9. septembra 2008, FIAMM a i./Rada a Komisia, C-120/06 P a C-121/06 P, Zb., EU:C:2008:476, bod 174).

70 Je potrebné posúdiť dôvodnosť dôvodov založených na protiprávnosti, uvádzaných žalobcami, vzhľadom na tieto kritériá.

O údajne protiprávnom správaní ECB

– Úvodné pripomienky

71 Podľa žalobcov sa ECB dopustila viacerých protiprávností, ktoré môžu založiť zodpovednosť Únie, pričom ide, po prvé, o uzatvorenie dohody o výmene z 15. februára 2012 s Helénskou republikou, v prípade ktorej sa žalobcovia domáhajú, aby Všeobecný súd nariadil ECB jej predloženie, po druhé, o odmietnutie ECB podieľať sa na reštrukturalizácii gréckeho verejného dlhu, ktorá bola uložená Helénskej republike na to, aby mohla získať novú finančnú pomoc, a po tretie, o prijatie rozhodnutia 2012/153 zo strany ECB, ktorým podmienila akceptovateľnosť gréckych dlhových nástrojov ako zábezpeky zavedením systému odkúpenia, ktorý platí len pre národné centrálne banky, hoci tieto dlhové nástroje nespĺňajú podmienky úverovej kvality.

72 ECB spochybňuje tvrdenie, že porušila právne pravidlo, ktorého cieľom je poskytnúť práva jednotlivcom. Údajne porušené pravidlá sa týkali postavenia Helénskej republiky ako dlžníka, pričom ECB len vyjadrila svoje stanovisko k vhodnosti alebo nevhodnosti PSI a mala len konzultatívnu úlohu v rámci „trojky“. ECB spresňuje, že nemala so žalobcami žiadny právny ani finančný vzťah. Nie je ani dlžníkom, ani nevydala dlhové nástroje, ktoré mali v držbe žalobcovia, ale sama je veriteľom Helénskej

republiky. Okrem toho nekonala „priamo proti žalobcom“, ale plnila si úlohy, ktoré jej boli uložené Zmluvou FEÚ, najmä jej článkom 127, pri riadení krízy gréckeho verejného dlhu. Preto sa pravidlá, na ktoré sa odvolávajú žalobcovia, neuplatňujú na úlohu, ktorú ECB mala v rámci PSI, a tieto pravidlá im ani neposkytujú práva, ktoré by ich chránili.

– O žalobnom dôvode založenom na porušení zásady ochrany legitímnej dôvery

73 V rámci prvého žalobného dôvodu žalobcovia tvrdia, že správanie uvedené v bode 71 vyššie predstavuje porušenie zásady ochrany legitímnej dôvery držiteľov gréckych dlhových nástrojov, pretože je v rozpore s ubezpečeniami vyjadrenými po sebe nasledujúcimi prezidentmi ECB, a to pánmi Trichetom a Draghim, ako aj členmi jej výkonnej rady. Podľa týchto vyhlásení, po prvé, grécke dlhové nástroje, ktoré má v držbe ECB, nebudú predmetom „dobrovoľnej“ výmeny, po druhé, neexistuje žiadne riziko platobnej neschopnosti Helénskej republiky, po tretie, nútená reštrukturalizácia gréckeho verejného dlhu nie je možná, po štvrté, účasť súkromných veriteľov na takejto reštrukturalizácii je možná len na dobrovoľnom základe, po piate, zníženie nominálnej hodnoty uvedených dlhopisov je nemožné a po šieste, keby taká situácia napriek tomu nastala, grécke dlhové nástroje nebudú nikdy prijaté ako zábezpeky. Podľa žalobcov tieto presné, bezpodmienečné a navzájom súhlasné záruky, pochádzajúce z oprávnených a spoľahlivých zdrojov, boli takej povahy, že vyvolali odôvodnenú nádej u osôb podliehajúcich súdnej právomoci, ktoré boli frustrované neskorším protiprávnym správaním ECB, do ktorého patrí aj dohoda o výmene z 15. februára 2012. V replike žalobcovia spresnili, že to, že ECB uzatvorila tajnú a diskriminačnú dohodu o výmene v situácii konfliktu záujmov, ktorý mala, keďže sama bola veriteľom Helénskej republiky, aby sa vyhla účasti na reštrukturalizácii gréckeho verejného dlhu a získala tak postavenie veriteľa s prednostným postavením, je v rozpore s článkom 5 ZEÚ a so zásadou právnej istoty. V rámci tejto reštrukturalizácie úloha ECB nebola obmedzená na čisto konzultatívnu činnosť, keďže sa na nej zúčastnila ako člen a kľúčový hráč „trojky“ s vlastnými rozhodovacími a podpisovými právomocami.

74 ECB v podstate odpovedá, že práve naopak, jej tlačové komuniké a verejné vyhlásenia jej zástupcov jasne vysvetľovali a upozorňovali na to, že jednak PSI nepatrí do právomoci ECB a rozhodnutia týkajúce sa ho boli prijaté zvrchovanými vládami a že jednak kríza štátneho dlhu v Európe zahŕňala potenciálne vážne riziká spojené s investíciami do gréckych dlhových nástrojov. Dokument ECB uverejnený 6. júna 2011 sa výslovne venoval otázke dôsledkov PSI a upozorňoval na nevýhody, ktoré môžu vyplývať z „neopatrnej a automatickej“ realizácie tohto opatrenia. Relevantné dokumenty teda preukazujú, že ECB nemala smerodajnú úlohu alebo úlohu rozhodnúť pri prijímaní PSI a žiadne zo stanovísk vyjadrených zo strany ECB v hraniciach jej mandátu nemohli byť pochopené žalobcami ako záruka toho, že sa takéto PSI neprijme. Každý opatrný a obozretný čitateľ uvedených dokumentov musel vedieť, že PSI predstavuje jedno z možných riešení a jeho prijatie patrí výlučne do právnej a politickej zodpovednosti Helénskej republiky. Keďže neexistuje vyhlásenie, ktoré by jednoznačne vylučovalo možnosť PSI, neexistuje ani žiadna presná, bezpodmienečná a navzájom súhlasná záruka v tomto zmysle zo strany ECB.

75 Z ustálenej judikatúry vyplýva, že právo uplatňovať zásadu ochrany legitímnej dôvery sa vzťahuje na každú osobu podliehajúcu súdnej právomoci, u ktorej vzbudila inštitúcie Únie odôvodnené nádeje. Právo domáhať sa tejto zásady však predpokladá splnenie troch kumulatívnych podmienok. Po prvé, presné, bezpodmienečné a navzájom súhlasné záruky pochádzajúce z oprávnených a spoľahlivých zdrojov musia byť poskytnuté dotknutej osobe správnymi orgánmi Únie. Po druhé, tieto záruky musia byť takej povahy, že z nich u osoby, ktorej sú určené, vznikne legitímna dôvera. Po tretie, poskytnuté záruky musia byť v súlade s uplatniteľnými normami (pozri v tomto zmysle rozsudky zo 17. marca 2011, AJD Tuna, C-221/09, Zb., EU:C:2011:153, body 71 a 72; zo 14. marca 2013, Agrargenossenschaft Neuzelle, C-545/11, Zb., EU:C:2013:169, body 23 až 25 a citovanú judikatúru; z 18. júna 2010, Luxembursko/Komisia, T-549/08, Zb., EU:T:2010:244, bod 71, a z 27. septembra 2012, Applied Microengineering/Komisia, T-387/09, Zb., EU:T:2012:501, body 57 a 58 a citovanú judikatúru).

76 Okrem toho treba pripomenúť, že hoci možnosť dovolávať sa ochrany legitímnej dôvery ako základnej zásady práva Únie má každý hospodársky subjekt, v ktorom vzbudila inštitúcia odôvodnené očakávania, nič to nemení na tom, že keď opatrný a obozretný hospodársky subjekt je schopný predvídať prijatie opatrenia Únie, ktoré môže ovplyvniť jeho záujmy, nemôže sa domáhať prospechu z tejto zásady, keď dôjde k prijatiu tohto opatrenia. Navyše hospodárske subjekty nemôžu mať legitímnu dôveru v zachovanie existujúcej situácie, ktorá môže byť zmenená v rámci voľnej úvahy inštitúcií Únie, a to osobitne v takej oblasti, ako je menová politika, ktorej predmetom je neustále prispôsobovanie v závislosti od zmien hospodárskej situácie (pozri v tomto zmysle a analogicky rozsudky z 10. septembra 2009, Plantanol, C-201/08, Zb., EU:C:2009:539, bod 53 a citovanú judikatúru; AJD Tuna, už citovaný v bode 75 vyššie, EU:C:2011:153, bod 73; Agrargenossenschaft Neuzelle, už citovaný v bode 75 vyššie, EU:C:2013:169, bod 26, a z 19. októbra 2005, Cofradía de pescadores „San Pedro de Bermeo“ a i./Rada, T-415/03, Zb., EU:T:2005:365, bod 78).

77 Treba teda posúdiť, či tlačové komuniké a verejné vyhlásenia niektorých členov ECB predstavovali presné, bezpodmienečné a navzájom súhlasné záruky pochádzajúce z oprávnených a spoľahlivých zdrojov, ktoré mohli založiť legitímne očakávania v prípade žalobcov, že hodnota ich gréckych dlhových nástrojov nepodlieha povinnému nominálnemu odpisu.

78 V tejto súvislosti treba spresniť, že tlačové komuniké a verejné vyhlásenia predložené žalobcami majú rôzny predmet a obsah. Na jednej strane ide v podstate o vyhlásenia vydané v období od apríla do júna 2011 prezidentom ECB v danom čase, pánom Trichetom a pánom Draghim, ktorý bol jeho dezignovaným nástupcom, ktoré okrem iného vyjadrovali vyhlasovaný a opakovaný odpor ECB voči reštrukturalizácii gréckeho verejného dlhu a selektívnej platobnej neschopnosti Helénskej republiky. Na druhej strane sa žalobcovia odvolávajú na verejné vyhlásenie pána Bini Smaghiho, člena Rady guvernérov ECB, zo 16. júna 2011 a na jeho prejav z 15. septembra 2010 týkajúci sa „zlepšenia riadenia ekonomických záležitostí a stability v Únii, najmä v eurozóne“.

79 Pokiaľ ide o vyhlásenia pánov Draghiho a Tricheta, treba konštatovať, že vzhľadom, po prvé, na všeobecnú povahu týchto vyhlásení, po druhé, na neexistenciu právomoci ECB – čo bolo správne v uvedených vyhláseniach zdôraznené – rozhodnúť o prípadnej reštrukturalizácii verejného dlhu členského štátu ovplyvneného selektívnou platobnou neschopnosťou a po tretie, na neistotu vládnucu na finančných trhoch v danom čase, hlavne pokiaľ ide o budúci vývoj finančnej situácie Helénskej republiky, tieto vyhlásenia nemohli byť považované za presné a bezpodmienečné záruky pochádzajúce z oprávnených a spoľahlivých zdrojov, a to ešte menej, pokiaľ ide o prípadné neprijatie rozhodnutia tohto členského štátu týkajúceho sa takejto reštrukturalizácie. Hoci ECB bola zapojená do dohľadu nad vývojom finančnej situácie Helénskej republiky v rámci „trojky“, ktorú tvorila ona sama, MMF a Komisia, nemala však právomoc rozhodnúť o takomto opatrení, ktoré patrí v prvom rade, ak nie výlučne, do zvrchovanej rozpočtovej právomoci dotknutého členského štátu, najmä do jeho legislatívnej právomoci, a v určitej miere do koordinácie hospodárskej politiky členskými štátmi na základe článku 120 ZFEÚ a nasl. Za týchto okolností sa námietky voči takejto reštrukturalizácii, tak ako ich opakovane verejne vyjadrili páni Trichet a Draghi v atmosfére rastúcej neistoty účastníkov na finančných trhoch, majú vykladať v tom zmysle, že majú výlučne politicko-ekonomický rozsah. Konkrétne autori týchto námietok tým, že ich vyjadrili, chceli uvedených účastníkov na finančných trhoch upozorniť jednak na ďalšie zhoršovanie hospodárskej situácie v danom období, ba dokonca na prípadnú platobnú neschopnosť Helénskej republiky, ktorej potenciálne nekryté dlhopisy by už nemohli byť akceptované ECB a národnými centrálnymi bankami ako zábezpeka v rámci úverových operácií Eurosystému (pozri rozhodnutie 2012/133 prijaté neskôr), a jednak na riziká, ktoré by takýto vývoj mohol predstavovať pre stabilitu finančného systému a fungovanie Eurosystému ako celku. Treba dodať, že tieto námietky po sebe nasledujúcich prezidentov ECB sprevádzalo spresnenie, podľa ktorého v prípade, že by aj tak nastala situácia platobnej neschopnosti a dotknuté členské štáty by rozhodli o reštrukturalizácii verejného dlhu, ECB by vyžadovala, aby táto reštrukturalizácia bola podporená dostatočnými zárukami na ochranu jej integrity a zachovanie stability a dôvery finančných trhov. Z toho vyplýva, že ECB tým, že takto konala, nepodnecovala legitímne očakávania, pokiaľ ide

o zachovanie jej námietok v prípade opačného rozhodnutia dotknutých členských štátov, teda rozhodnutia pristúpiť k takejto reštrukturalizácii, resp. pokiaľ ide o jej prípadnú právnu spôsobilosť – ktorú však nemá – zabrániť takémuto prístupu.

80 Pokiaľ ide o vyhlásenia pána Bini Smaghiho, treba zdôrazniť, že tento pán sa len verejne vyjadril, že jednak ECB sa nemôže podieľať na „predĺžení splatnosti gréckeho dlhu“, pretože by to bolo v rozpore s ustanoveniami, ktoré sa na ňu vzťahujú, a jednak prípadná reštrukturalizácia verejného dlhu členského štátu, keby sa javila ako nevyhnutná, by bola možná len na základe dohody medzi veriteľmi a dlžníkmi. V tomto kontexte výslovne uviedol možnosť pre členské štáty eurozóny prijať CAC, ktoré by uľahčili uvedeným veriteľom a dlžníkom uzatvoriť dohodu o spravodlivom rozdelení bremena. Na rozdiel od toho, čo tvrdia žalobcovia, tieto vyjadrenia nevylučujú, že môže dôjsť k reštrukturalizácii gréckeho verejného dlhu, alebo sa o nej rozhodne, alebo, že sa Helénska republika dostane do situácie platobnej neschopnosti, ale opisujú výlučne obmedzený rozhodovací priestor ECB v takom kontexte, ako aj podmienky, za ktorých by sa takáto reštrukturalizácia mohla alebo musela zrealizovať. Okrem toho nemožno z toho vyvodiť žiadnu presnú a bezpodmienečnú záruku, že by ECB napokon bránila takejto reštrukturalizácii, keby o nej rozhodli členské štáty alebo príslušné orgány, alebo že by sa prípadne nepodieľala v žiadnej forme na takomto opatrení.

81 V dôsledku toho v predmetnom prípade verejné vyhlásenia členov ECB, na ktoré sa odvolávajú žalobcovia, nepredstavujú presné, bezpodmienečné a navzájom súhlasné záruky vylučujúce prípadnú reštrukturalizáciu gréckeho verejného dlhu, ani nepochádzajú z oprávnených a spoľahlivých zdrojov v zmysle judikatúry, takže žalobný dôvod založený na porušení zásady ochrany legitímnej dôvery musí byť zamietnutý.

82 Navyše treba uviesť, že ako tvrdí ECB, nákup dlhových nástrojov štátu investorom predstavuje už z hľadiska svojej definície transakciu zahŕňajúcu určité finančné riziko, pretože podlieha nástrahám vývoja kapitálových trhov, pritom niektorí žalobcovia dokonca kúpili grécke dlhové nástroje v období, počas ktorého finančná kríza Helénskej republiky vrcholila. Vzhľadom na hospodársku situáciu Helénskej republiky a neistoty týkajúce sa jej v danom čase dotknutí investori nemôžu tvrdiť, že konali ako opatrné a obozretné hospodárske subjekty v zmysle judikatúry uvedenej v bode 76 vyššie, ktoré by sa mohli odvolávať na existenciu legitímnych očakávaní. Naopak vzhľadom na verejné vyhlásenia, na ktoré sa odvolávajú žalobcovia na podporu svojich výhrad (pozri bod 78 vyššie), uvedení investori museli vedieť o veľmi nestabilnej situácii ovplyvňujúcej fluktuáciu hodnoty gréckych dlhových nástrojov, ktoré kúpili, ako aj o nezanedbateľnom riziku platobnej neschopnosti Helénskej republiky, aj keby bola len selektívna. Okrem toho, ako uvádza správne ECB, opatrný a obozretný hospodársky subjekt, ktorý vedel o týchto verejných vyhláseniach, nemohol vylúčiť riziko reštrukturalizácie gréckeho verejného dlhu vzhľadom na rozdielne pohľady pretrvávajúce v tejto súvislosti v členských štátoch eurozóny a iných zúčastnených orgánoch ako Komisia, MMF a ECB.

83 Nakoniec, pokiaľ ide o to, že žalobcovia sa odvolávajú v tomto kontexte takisto na porušenie zásady právnej istoty, stačí uviesť, že neuviedli žiadny ďalší a konkrétny argument, ktorý by nasvedčoval tomu, že by konanie ECB pred reštrukturalizáciou gréckeho verejného dlhu prispelo k vydaniu právnej úpravy, ktorá by nebola dostatočne jasná, presná a predvídateľná, pokiaľ ide o jej účinky (pozri v tomto zmysle rozsudok zo 7. júna 2005, VEMW a i., C-17/03, Zb., EU:C:2005:362, bod 80 a citovanú judikatúru), alebo by neumožnila osobám podliehajúcim súdnej právomoci dostatočne sa oboznámiť s rozsahom povinností, ktoré im ukladá (pozri v tomto zmysle a analogicky rozsudok z 29. apríla 2004, Sudholz, C-17/01, Zb., EU:C:2004:242, bod 34 a citovanú judikatúru). Preto nemožno uznať ani túto výhradu založenú na porušení zásady právnej istoty.

84 V dôsledku toho žalobcovia nepreukázali, že by sa ECB dopustila porušenia zásady ochrany legitímnej dôvery a v tomto kontexte ani zásady právnej istoty, ktoré by mohlo založiť jej mimozmluvnú zodpovednosť.

– O žalobnom dôvode založenom na porušení zásady rovnosti zaobchádzania so „súkromnými veriteľmi“ a pravidla *pari passu*

85 V rámci druhého žalobného dôvodu sa žalobcovia odvolávajú na porušenie zásady rovnosti zaobchádzania so súkromnými veriteľmi, najmä v zmysle článkov 20 a 21 Charty základných práv Európskej únie, keďže ECB a národné centrálne banky si zabezpečili prostredníctvom realizácie dohody o výmene z 15. februára 2012, že grécke dlhové nástroje, ktoré mali vo svojich portfóliách, sa vyhli reštrukturalizácii gréckeho verejného dlhu na základe CAC, a boli teda chránené pred znížením hodnoty. ECB tým, že konala tak, ako je opísané v bode 71 vyššie, bez toho, že by zohľadnila majetkovú situáciu súkromných veriteľov a sporiteľov, medzi ktorých patria žalobcovia, porušila túto zásadu. Zásada rovnosti zaobchádzania so všetkými veriteľmi alebo sporiteľmi je takisto zakotvená na medzinárodnej úrovni ako obyčajová zásada a mala by sa považovať za všeobecnú zásadu práva Únie alebo za priamy a osobitný prejav všeobecnej zásady zákazu diskriminácie na základe článku 10 ZFEÚ a článkov 20 a 21 Charty základných práv. Pravidlo nazývané *par condicio creditorum* alebo *pari passu*, ktoré predpokladá, že sa s veriteľmi zaobchádza rovnakým spôsobom pri vyplácaní nezávisle od ich poradia, sa teda vzťahuje aj na ECB. ECB takto teda v tlačovom komuniké zo 6. septembra 2012 týkajúcom sa spustenia programu priamych menových operácií (ďalej len „OMT“) akceptovala „rovnaké zaobchádzanie (*pari passu*) so súkromnými alebo inými veriteľmi, pokiaľ ide o dlhopisy vydané krajinami eurozóny, nakúpené Eurosystémom v rámci [OMT] v súlade s podmienkami pre uvedené dlhopisy“. Preto keď ECB nakúpila grécke dlhové nástroje v rámci systému odkúpenia zavedeného rozhodnutím 2010/281, nešlo o žiadne osobitné zaobchádzanie voči nej a mala znášať rovnaké úverové riziko ako ktorýkoľvek iný súkromný alebo inštitucionálny investor. Žalobcovia v postavení držiteľov gréckych dlhových nástrojov sú podobne ako ECB a národné centrálne banky veriteľmi Helénskej republiky podľa súkromného práva a škoda, ktorá im vznikla, môže spôsobiť tie isté systematické účinky na európske hospodárstvo. Z dôvodu skoršej výmeny dlhových nástrojov, ktoré mali vo svojom portfóliu ECB a národné centrálne banky, za nové dlhopisy, sa však ECB a národné centrálne banky mohli vyhnúť „riadenej a zamaskovanej [platobnej] neschopnosti“ Helénskej republiky, čo spôsobilo deklasovanie ostatných dlhových nástrojov, v prípade ktorých nebola možná účasť na takejto výmene, a museli čeliť „zvyškovej platobnej schopnosti“ tohto štátu. ECB a národné centrálne banky si tak vyhradili pod zámienkou ich úlohy menovej politiky postavenie „prednostného veriteľa“ na ujmu súkromného sektora. Okrem toho ECB rozhodnutím 2012/153 protiprávne podriadila akceptovateľnosť gréckych dlhových nástrojov tomu, že sa zriadi v prospech národných centrálnych bánk systém odkúpenia dlhopisov s nízkym ratingom v úverových operáciách Eurosystému. Žalobcovia spochybňujú to, že by táto nerovnosť zaobchádzania bola objektívne odôvodnená verejným záujmom alebo ustanoveniami Zmlúv, keďže článok 127 ods. 1 ZFEÚ, článok 3 ods. 3 a 4 ZEÚ a článok 13 ZEÚ nestanovujú výnimku tohto typu. V každom prípade ECB nepodporila informáciami to, ako je možné, že dohoda o výmene z 15. februára 2012 a systém odkúpenia vyhradený národným centrálnym bankám patrí do jej voľnej úvahy v oblasti menovej politiky, ako uvedená dohoda a systém odkúpenia prispeli k stabilite cien eurozóny a že boli proporcionálne a potrebné.

86 ECB spochybňuje to, že zásada rovnosti zaobchádzania s veriteľmi sa uplatňuje v rámci zmluvných ustanovení súkromného práva, keďže emitent dlhových nástrojov má možnosť a nie povinnosť, začleniť ju do dokumentácie, ktorá sprevádza dlhopisy. Nejde o univerzálne pravidlo, či už medzinárodného práva verejného, alebo o ústavnoprávnu normu spoločnú všetkým členským štátom, a o to menej o všeobecnú zásadu práva Únie, keďže jej uplatnenie závisí od voľby uvedeného emitenta. Aj keby platilo, že údajná povinnosť dodržiavať uvedenú zásadu je nadradeným pravidlom práva Únie, vytvárala by právne povinnosti len pre emitenta dlhu, teda v predmetnom prípade pre Helénsku republiku, a nie vo vzťahu k jej veriteľom. ECB spochybňuje okrem toho, že by bola veriteľom Helénskej republiky, ktorý by bol porovnateľný so žalobcami, keďže žalobcovia sú investormi, ktorí vyhľadávajú vysoké výnosy a urobili výlučne súkromnú investíciu. Na druhej strane ECB nakúpila grécke dlhové nástroje na sekundárnom trhu dlhopisov len v rámci výkonu svojho mandátu vo veciach verejných, ktorý jej bol zverený článkom 127 ods. 1 ZFEÚ v spojení s článkom 3 ods. 3 a 4 ZEÚ a článkom 13 ods. 1 ZEÚ, čo bolo opätovne potvrdené vo vyhlásení Euroskupiny z 21. februára 2012

a v dôvodovej správe ku gréckemu zákonu č. 4050/2012. ECB teda rozhodnutím 2010/281 s hlavným cieľom zachovať stabilitu cien podľa článku 127 ods. 1 ZFEÚ rozhodla o spustení dočasného programu pre trhy dlhopisov, v rámci ktorého ECB a národné centrálne banky nakúpili najmä dlhopisy vydané Helénskou republikou. Cieľom týchto nákupov bolo zachovať „riadne fungovanie transmisného mechanizmu menovej politiky, ktorý je podstatný pre zabezpečenie stability cien, a uľahčiť ‚účinný výkon menovej politiky zameranej na strednodobú cenovú stabilitu' tým, že sa zabezpečí… likvidita trhov so súkromnými a verejnými dlhovými nástrojmi eurozóny…", teda z veľmi odlišných dôvodov od tých, ktoré boli rozhodujúce pre investičné rozhodnutia ostatných súkromných veriteľov. Okrem toho v prípade, že by z PSI neboli vylúčené grécke dlhové nástroje, ktoré mali v držbe centrálne banky Eurosystému vrátane Gréckej národnej banky, bola by narušená finančná a funkčná nezávislosť Eurosystému v zmysle článku 130 ZFEÚ, keďže by sa narušila jeho schopnosť refinancovať úverové inštitúcie a konať na kapitálových trhoch na základe článku 18 ods. 1 štatútu. Preto keďže predmetné situácie nie sú porovnateľné, žalobcovia nemôžu dôvodne tvrdiť, že došlo k nerovnosti zaobchádzania.

87 V prvom rade sa Všeobecný súd domnieva, že treba preskúmať, či inkriminované správanie ECB predstavuje porušenie zásady rovnosti zaobchádzania, tak ako je zakotvená v článkoch 20 a 21 Charty základných práv (rozsudok z 18. júla 2013, Sky Italia, C-234/12, Zb., EU:C:2013:496, bod 15), ktorú je ECB ako inštitúcia Únie povinná zachovávať ako pravidlo práva Únie vyššej právnej sily, chrániace jednotlivcov. Všeobecná zásada rovnosti zaobchádzania totiž vyžaduje, aby sa s porovnateľnými situáciami nezaobchádzalo rozdielne a s rôznymi situáciami sa nezaobchádzalo rovnako, pokiaľ nie je takéto zaobchádzanie objektívne odôvodnené. Porovnateľná povaha rozdielnych situácií sa posudzuje s ohľadom na všetky prvky, ktoré tieto situácie charakterizujú. Tieto prvky treba určiť a posúdiť najmä s ohľadom na predmet a cieľ aktu Únie, ktorý vytvára predmetný rozdiel. Okrem toho treba zohľadniť zásady a ciele oblasti, do ktorej spadá dotknutý akt (pozri rozsudky zo 16. decembra 2008, Arcelor Atlantique a Lorraine a i., C-127/07, Zb., EU:C:2008:728, body 23, 25 a 26 a citovanú judikatúru, a z 12. mája 2011, Luxembursko/Parlament a Rada, C-176/09, Zb., EU:C:2011:290, body 31 a 32 a citovanú judikatúru).

88 V predmetnom prípade však žalobcovia vychádzajú z nesprávneho predpokladu, keď tvrdia, že všetci jednotlivci, ktorí nakúpili grécke dlhové nástroje ako sporitelia alebo „súkromní" veritelia Helénskej republiky, na jednej strane a ECB a národné centrálne banky Eurosystému na druhej strane sa nachádzajú vzhľadom na zásady a ciele relevantných pravidiel, na ktorých bolo inkriminované konanie založené, v porovnateľnej, ba dokonca v zhodnej situácii na účely uplatnenia všeobecnej zásady rovnosti zaobchádzania. Táto argumentácia opomína najmä to, že ECB a uvedené národné centrálne banky tým, že pristúpili k nákupu gréckych dlhových nástrojov, najmä na základe rozhodnutia 2010/281, konali v rámci výkonu ich základných úloh podľa článku 127 ods. 1 a 2 ZFEÚ a najmä článku 18 ods. 1 prvej zarážky štatútu s cieľom zachovať stabilitu cien a riadny výkon menovej politiky, ako aj v hraniciach vymedzených ustanoveniami uvedeného rozhodnutia (pozri odôvodnenie 5 uvedeného rozhodnutia).

89 Teda, po prvé, systém odkúpenia dlhových nástrojov štátu vrátane tých gréckych, ktorý bol zavedený rozhodnutím 2010/281, sa výslovne zakladal na článku 127 ods. 2 prvej zarážke ZFEÚ a najmä na článku 18 ods. 1 štatútu a patril v rámci finančnej krízy, ktorej bola vystavená Helénska republika, do kontextu „súčasn[ých] výnimočn[ých] okolnost[í] na finančných trhoch, ktoré sa vyznačujú výrazným napätím v niektorých trhových segmentoch, ktoré narúša fungovanie transmisného mechanizmu menovej politiky a tým aj účinný výkon menovej politiky zameranej na strednodobú cenovú stabilitu". Podľa tohto rozhodnutia mal byť teda tento program „súčasťou jednotnej menovej politiky Eurosystému", aby „odstráni[l] poruchy vo fungovaní trhov s cennými papiermi a obnovi[l] náležité pôsobenie transmisného mechanizmu menovej politiky" (odôvodnenia 2 až 4 uvedeného rozhodnutia). Tieto dôvody nie sú spochybňované ako také žalobcami, ktorí zakladajú porovnateľnosť predmetných situácií iba na tom, že tak súkromní investori, ako aj centrálne banky Eurosystému, ktoré kúpili grécke dlhové nástroje, sú veriteľmi Helénskej republiky, ktorí majú rovnaké práva.

90 V tejto súvislosti treba totiž pripomenúť, že podľa článku 18 ods. 1 prvej zarážky štatútu „na dosiahnutie cieľov a úloh ESCB môžu ECB a národné centrálne banky“ najmä „obchodovať na finančných trhoch… s pohľadávkami, obchodovateľnými cennými papiermi a drahými kovmi v rámci priamych voľných alebo termínovaných nákupov… , a to v eurách alebo v iných menách“. Z toho vyplýva, že systém odkúpenia dlhových nástrojov štátu, a preto aj nákup takýchto dlhopisov centrálnymi bankami Eurosystému boli súčasťou plnenia základných úloh ESCB v zmysle článku 127 ods. 1 a 2 ZFEÚ v spojení s článkom 282 ods. 1 ZFEÚ a že, konkrétnejšie, tieto opatrenia sa zakladajú na splnomocnení stanovenom v článku 18 ods. 1 prvej zarážke štatútu. Okrem toho z tohto posledného uvedeného ustanovenia vyplýva, že cieľom nákupu štátnych dlhových nástrojov uvedenými centrálnymi bankami na sekundárnom trhu bolo len dosiahnuť ciele ESCB a splniť svoje úlohy, čo vylučuje akýkoľvek iný účel vrátane úmyslu dosiahnuť investovaním, či dokonca špekulatívnymi transakciami vysoký výnos.

91 V dôsledku toho treba konštatovať, že žalobcovia ako investori alebo sporitelia, ktorí konali na svoj vlastný účet a len vo svojom súkromnom záujme získať maximálny výnos zo svojej investície, sú v odlišnej situácii od situácie centrálnych bánk Eurosystému. Hoci podľa uplatniteľného súkromného práva uvedené centrálne banky získali v rámci štátnych dlhových nástrojov, podobne ako súkromní investori, postavenie veriteľa štátu – emitenta a dlžníka, tento jediný spoločný aspekt nemôže odôvodniť to, aby platilo, že sa nachádzajú v podobnej, ba priam zhodnej situácii so situáciou uvedených investorov. Takýto prístup prijatý len z hľadiska samotného súkromného práva by totiž nebral do úvahy ani právny rámec operácie nákupu uvedených dlhopisov centrálnymi bankami, ani ciele verejného záujmu, ktoré centrálne banky majú sledovať v tomto kontexte podľa uplatniteľných pravidiel primárneho práva, ktorého zásady a ciele sa musia zohľadniť pri posudzovaní porovnateľnosti predmetných situácií vzhľadom na všeobecnú zásadu rovnosti zaobchádzania (pozri judikatúru citovanú v bode 87 vyššie).

92 Treba teda dospieť k záveru, že žalobcovia ako súkromní investori, ktorí nakúpili grécke dlhové nástroje iba vo svojom súkromnom záujme bez ohľadu na to, aký bol presne dôvod ich investičných rozhodnutí, sa nachádzali v situácii, ktorá bola odlišná od situácie centrálnych bánk Eurosystému, ktorých investičné rozhodnutie bolo výlučne motivované cieľmi verejného záujmu, ktoré sú uvedené v článku 127 ods. 1 a 2 ZFEÚ v spojení s článkom 282 ods. 1 ZFEÚ, ako aj v článku 18 ods. 1 prvej zarážke štatútu. Vzhľadom na neexistenciu porovnateľnosti predmetných situácií teda uzatvorenie a realizácia dohody o výmene z 15. februára 2012 nemôže predstavovať porušenie zásady rovnosti zaobchádzania.

93 Po druhé, žalobcovia nemôžu v podstate dôvodne tvrdiť ani to, že súkromní investori a centrálne banky Eurosystému sú v porovnateľných situáciách vzhľadom na dosah účinkov zníženia hodnoty ich pohľadávok na európske hospodárstvo. Podľa žalobcov bremeno uložené len súkromným investorom v rámci reštrukturalizácie gréckeho verejného dlhu „môže mať tie isté systematické účinky na európske hospodárstvo“ ako účasť centrálnych bánk Eurosystému na uvedenej reštrukturalizácii za rovnakých podmienok, ktorej sa však tieto banky vyhli uzatvorením a realizáciou dohody o výmene z 15. februára 2012. Aj keby to bolo tak, že týmto argumentom chcú žalobcovia tvrdiť, že PSI a postup podľa CAC boli takej povahy, že mohli vo veľkej miere narušiť dôveru súkromných a inštitucionálnych investorov v inherentnú hodnotu gréckych dlhových nástrojov, a preto dôveryhodnosť Helénskej republiky ako dlžníka – čo je obava, pre ktorú bola pôvodne ECB proti selektívnej platobnej neschopnosti Helénskej republiky a proti čiastočnej reštrukturalizáciu jej verejného dlhu (pozri body 78 až 80 vyššie), –, opomenuli spresniť a podporiť dôkazmi, že tieto dôsledky by boli porovnateľné s dôsledkami, ktoré museli znášať centrálne banky Eurosystému, a že by mohli narušiť fungovanie uvedeného systému rovnakým spôsobom. Naopak, vzhľadom na celkovú sumu hodnoty gréckych dlhových nástrojov, ktoré nakúpili a majú v držbe uvedené centrálne banky, ako zdôraznili sami žalobcovia, prípadná účasť uvedených bánk na reštrukturalizácii verejného dlhu členského štátu eurozóny nezávisle od toho, či by bola zákonná vzhľadom na článok 123 ZFEÚ (pozri bod 114 nižšie), by predstavovala riziko ovplyvnenia finančnej integrity Eurosystému ako celku a najmä jeho schopnosti intervenovať na kapitálových trhoch a refinancovať úverové inštitúcie podľa článku 18 ods. 1 prvej a druhej zarážky

štatútu. V tejto súvislosti treba spresniť, že dlhové nástroje štátu predstavujú súčasne zábezpeky, ktoré tieto centrálne banky obvykle akceptujú na účely úverových operácií v rámci Eurosystému a na zachovanie prístupu národných úverových inštitúcií k likvidným peniazom (pozri bod 6 všeobecnej dokumentácie uvedenej v bode 4 vyššie). Z toho vyplýva, že musí byť zamietnutá takisto výhrada, podľa ktorej si ECB a národné centrálne banky Eurosystému vyhradili postavenie „prednostného veriteľa“ na ujmu súkromného sektora „pod zámienkou ich úlohy menovej politiky“.

94 Po tretie, v tomto kontexte nemožno uznať tvrdenie žalobcov, podľa ktorého ECB rozhodnutím 2012/153 protiprávne podriadila akceptovateľnosť gréckych dlhových nástrojov tomu, že sa zriadi v prospech národných centrálnych bánk systém odkúpenia dlhopisov, ktorých rating je nízky v rámci úverových operácií Eurosystému. Pokiaľ ide o to, že týmto tvrdením žalobcovia namietajú voči nerovnosti zaobchádzania pripísateľnej ECB v neprospech súkromných investorov a najmä žalobcov, žalobcovia ani tu nespresnili a nepredložili dôkazy o tom, že by sa nachádzali v analogickej situácii so situáciou národných centrálnych bánk. Ako už Všeobecný súd v podstate rozhodol v uznesení Accorinti a i./ECB, už citovanom v bode 44 vyššie (EU:T:2014:611, body 76 až 78), hoci povinnosť Helénskej republiky podporiť kvalitu zábezpeky v prospech národných centrálnych bánk vo forme systému odkúpenia mala právny základ v rozhodnutí 2012/153, cieľom uvedenej povinnosti bolo len zaručenie zachovania možnosti, aby uvedené centrálne banky akceptovali grécke dlhové nástroje ako vhodné zábezpeky na účely úverových operácií Eurosystému v zmysle článku 18 ods. 1 druhej zarážky štatútu, pretože v prípade neexistencie takejto podpory kvality zábezpeky by uvedené dlhopisy už viac nespĺňali minimálne požiadavky Eurosystému v oblasti úverovej kvality v zmysle príslušných kritérií stanovených všeobecnou dokumentáciou. Uvedená povinnosť zabezpečovala teda zachovanie určitého rozhodovacieho priestoru centrálnych bánk Eurosystému v zmysle ustanovení článku 127 ods. 1 a 2 ZFEÚ v spojení s článkom 282 ods. 1 ZFEÚ, ako aj článku 18 ods. 1 prvej a druhej zarážky štatútu, a preto sa týkala situácie, ktorá nebola porovnateľná so situáciou, v ktorej sa nachádzali súkromní investori. Keďže totiž súkromní investori nakúpili a mali v držbe grécke dlhové nástroje na výlučne súkromné účely, nachádzali sa v odlišnej situácii od situácie centrálnych bánk Eurosystému, ktorým boli zverené právomoci a povinnosti na základe už citovaných ustanovení. Z toho vyplýva, že žalobcovia si nemohli nárokovať z titulu zásady rovnosti zaobchádzania prospech analogický systému odkúpenia ich dlhových nástrojov Helénskou republikou.

95 V každom prípade, ako už Všeobecný súd rozhodol v uznesení Accorinti a i./ECB, už citovanom v bode 44 vyššie (EU:T:2014:611, bod 85), podpora kvality zábezpeky stanovená článkom 1 ods. 1 rozhodnutia 2012/153 zaručovala zachovanie akceptovateľnosti všetkých gréckych dlhových nástrojov, ktorých sa týkala uvedená podpora, vrátane tých, ktoré boli predmetom výmeny na základe CAC. Uvedené rozhodnutie tak chráni tieto dlhopisy, medzi ktoré patria tie, ktoré žalobcovia mali v držbe a vymenili ich, proti ďalšej strate, ktorá mohla vzniknúť znížením ich ratingu, ba dokonca platobnou neschopnosťou Helénskej republiky. Z toho vyplýva, že z tohto hľadiska sa žalobcovia nemôžu dôvodne odvolávať na nerovnosť zaobchádzania v ich neprospech.

96 Z toho vyplýva, že žalobcovia sa nenachádzali, pokiaľ ide o uvádzané aspekty a správanie vrátane dohody o výmene z 15. februára 2012 a rozhodnutia 2012/153, v porovnateľných, ba dokonca zhodných situáciách so situáciou centrálnych bánk Eurosystému, čo by mohlo odôvodniť záver o existencii porušenia zásady rovnosti zaobchádzania.

97 V dôsledku toho žalobcovia nepreukázali, že by ECB porušila zásadu rovnosti zaobchádzania, z čoho by sa mohla vyvodiť mimozmluvná zodpovednosť ECB.

98 V druhom rade, pokiaľ ide o výhrady založené na klauzule *pari passu*, treba po prvé uviesť, že existencia takéhoto pravidla v právnom poriadku Únie nie je preukázaná.

99 V tejto súvislosti treba konštatovať, že okolnosť uvádzaná žalobcami, že Principles Consultative Group (PCG) navrhla vo svojej správe nazvanej „Principles for Stable Capital Flows and Fair Debt Restructuring in Emerging Markets“ z roku 2010 uznať, pokiaľ ide o „rozvíjajúce sa trhy“,

uplatňovanie klauzuly *pari passu* na medzinárodnej úrovni, je irelevantná, pokiaľ ide o to, či takéto pravidlo existuje v právnom poriadku Únie. Žalobcovia sa takisto nemôžu účinne odvolávať na nariadenie Rady (ES) č. 1346/2000 z 29. mája 2000 o konkurznom konaní (Ú. v. ES L 160, s. 1; Mim. vyd. 19/001, s. 191). Naopak, toto nariadenie konštatovalo existenciu značných rozdielov v tejto súvislosti v jednotlivých vnútroštátnych právnych poriadkoch vrátane toho, pokiaľ ide o prednostné zaobchádzanie s veriteľmi (odôvodnenie 11 tohto istého nariadenia), a je obmedzené na stanovenie jednotných kolíznych pravidiel zákonov, najmä na účely koordinácie rozdelenia speňaženého majetku, aby sa zachovala v najväčšej možnej miere rovnosť zaobchádzania s veriteľmi (odôvodnenia 21 a 23 uvedeného nariadenia).

100 Nakoniec, keďže pravidlo ukladajúce *pari passu* implikuje rovnostárske zaobchádzanie s veriteľmi bez toho, aby sa zohľadnili rozličné situácie, v ktorých sa nachádzali konkrétne jednak súkromní investori a jednak centrálne banky Eurosystému, pokiaľ ide o výkon ich úloh podľa článku 127 ZFEÚ a článku 18 štatútu, uznanie takéhoto pravidla v právnom poriadku Únie by mohlo byť v rozpore so zásadou rovnosti zaobchádzania, tak ako sa uvádza v bode 87 vyššie.

101 Po druhé a v dôsledku uvedeného, iba keby bola klauzula *pari passu* začlenená do zmluvných ustanovení vrátane tých, ktoré sa týkali emitovania a predaja štátnych dlhových nástrojov a ktoré upravujú vzťah medzi emitentom a zároveň dlžníkom na jednej strane a držiteľom dlhopisu a zároveň veriteľom záväzku na druhej strane, mohlo by to prípadne spôsobiť, že by sa táto klauzula stala právne záväznou. Táto záväznosť závisí teda od samostatného rozhodnutia emitenta predmetných dlhopisov, najmä v rámci všeobecných podmienok, ktoré sa vydávajú pri ich emisii, podriadiť sa uplatňovaniu uvedenej klauzuly tak, že sa emitent zaviaže zaobchádzať rovnakým spôsobom so svojimi veriteľmi. Ako správne uvádza ECB, okrem toho z toho vyplýva, že v predmetnom prípade emitent gréckych dlhových nástrojov, ktorý by prípadne mohol byť viazaný klauzulou *pari passu*, je samotná Helénska republika a nie centrálne banky Eurosystému ako veritelia a držitelia takýchto dlhopisov.

102 Nakoniec žalobcovia sa nemôžu dôvodne odvolávať na rozhodnutie ECB o OMT, ktoré bolo vydané až po tom, ako vznikli skutkové okolnosti, ktoré sú relevantné pre prejednávanú vec, ktorá sa vzhľadom na jej osobitné podmienky a pôsobnosť, teda existenciu uceleného programu makroekonomickej konsolidácie alebo preventívneho programu EFSF a MES, týka situácií neporovnateľných so situáciou predtým nevídanej krízy verejného dlhu, s ktorou bola Helénska republika konfrontovaná na začiatku roka 2012, a v rámci ktorých uplatnenie klauzuly *pari passu* závisí práve od emisných podmienok, ktoré stanovil dlžník, emitent dotknutých dlhopisov (pozri bod 37 vyššie).

103 V dôsledku toho sa treba domnievať, že tento žalobný dôvod sa má zamietnuť ako nedôvodný v celom rozsahu.

– O žalobnom dôvode založenom na zneužití právomoci a údajnom porušení zásady proporcionality, „koherencie a primeranosti“

104 V rámci tretieho žalobného dôvodu žalobcovia vytýkajú ECB jednak zneužitie právomoci, keďže ECB nemá voľnú úvahu – alebo prinajmenšom zneužitie voľnej úvahy –, na ochranu svojho finančného rozpočtu proti stratám, ktoré musia znášať súkromní veritelia, a jednak porušenie zásad proporcionality, „koherencie a primeranosti“ vyplývajúcich z „ustanovení článku 5 ods. 4 ZEÚ v spojení s článkom 296 ZFEÚ“. ECB sa tým, že zabezpečila vo svojom vlastnom záujme a v záujme národných centrálnych bánk výhodné zaobchádzanie v neprospech súkromných veriteľov, pričom využila právomoci, ktoré žalobcovia nemajú, dopustila zneužitia právomoci. Takéto opatrenie totiž nepatrí do rámca menovej politiky, ktorá má zabezpečiť stabilitu cien. Okrem toho dohodou o výmene z 15. februára 2012 ECB chránila svoje finančné prostriedky tak, že sa vyhla stratám, ktoré mali znášať len súkromní veritelia a sporitelia, a to bez toho, že by mala na tento účel diskrečnú právomoc alebo prinajmenšom, že by zneužila uvedenú právomoc „najmä tým, že definovala podporu kvality zábezpeky, o ktorej rozhodli hlavy štátov a predsedovia vlád eurozóny 21. júla 2011“. Podľa žalobcov

toto zneužitie právomoci vyplýva z neexistencie odôvodnenia, pokiaľ ide o konkrétny cieľ sledovaný ECB prostredníctvom prijatých opatrení, ktoré teda sú aj z tohto hľadiska svojvoľné. Správanie ECB bolo totiž motivované rozhodujúcim, ba priam výlučným cieľom vytvoriť postavenie prednostného veriteľa, ktorý sa môže na rozdiel od súkromných veriteľov vyhnúť reštrukturalizácii gréckeho verejného dlhu. V každom prípade toto správanie ECB, ako aj jej rozhodnutia nedodržali zásady proporcionality, koherencie a primeranosti. Nakoniec ECB tým, že opomenula v rámci rokovaní o dohode o výmene s Helénskou republikou zohľadniť osobitnú situáciu súkromných investorov, ECB porušila nadradené pravidlá práva Únie a prekročila závažným a zjavným spôsobom hranice výkonu svojich právomocí. Takto teda len súkromní veritelia museli nedôvodne a „trestajúcim“ spôsobom znášať negatívne dôsledky stanovenej reštrukturalizácie gréckeho verejného dlhu, kým ECB, najväčší veriteľ, sa jej vyhol. Zníženie nominálnej hodnoty gréckych dlhových nástrojov podliehajúcich PSI by bolo iste menšie, keby sa ECB riadne zúčastnila na tejto reštrukturalizácii rovnako ako súkromní veritelia.

105 ECB navrhuje tento žalobný dôvod zamietnuť. Mala len konzultatívnu úlohu v rámci postupu komplexných vyjednávaní na politickej a makroekonomickej úrovni, ktorého cieľom bolo zabezpečiť podporu mnohých veriteľov a iných finančných inštitúcií s cieľom vyhnúť sa platobnej neschopnosti Helénskej republiky a ktorý nakoniec viedol k PSI. Okrem toho neprináleží ECB odôvodňovať právnu úpravu prijatú Helénskou republikou vzhľadom na zásadu proporcionality. Keďže rozhodnutie Helénskej republiky o vylúčení účasti ECB z PSI bolo v súlade s právom Únie, konzultatívna činnosť ECB nemôže byť považovaná za činnosť, ktorá by predstavovala neprimerané využívanie jej právomocí. Rokovanie o dohode o výmene z 15. februára 2012 bolo potrebné z technického hľadiska, aby sa zabezpečila realizácia rozhodnutia prijatého gréckym zákonodarcom. V prípade ECB neexistoval žiadny konflikt záujmov a jej činnosť bola v súlade s jej povinnosťou chrániť svoju finančnú nezávislosť, aby mohla naďalej vykonávať úlohy stanovené Zmluvou FEÚ.

106 V prvom rade treba zdôrazniť, že akt obsahuje vady spočívajúce v zneužití právomoci iba v prípade, ak sa na základe objektívnych, relevantných a zhodujúcich sa nepriamych dôkazov ukáže, že bol prijatý výlučne, alebo prinajmenšom v rozhodujúcej miere s úmyslom dosiahnuť iné ako uvádzané ciele, alebo vyhnúť sa postupu osobitne predvídanému Zmluvou na riešenie okolností daného prípadu (pozri rozsudok z 23. októbra 2008, People’s Mojahedin Organization of Iran/Rada, T-256/07, Zb., EU:T:2008:461, bod 151 a citovanú judikatúru).

107 Treba uviesť, že týmto dôvodom žalobcovia spochybňujú zákonnosť správania ECB v podstate z tých istých dôvodov, ako sú tie, ktoré uviedli na podporu prvého a druhého žalobného dôvodu. Vzhľadom na úvahy uvedené v bodoch 87 až 96 vyššie sa však žalobcom nepodarilo predložiť objektívne, relevantné a navzájom súhlasné indície, z ktorých by vyplývalo, že inkriminovaným správaním sa ECB dopustila zneužitia právomoci, zneužila svoju širokú mieru voľnej úvahy, ktorú jej priznáva článok 127 ods. 1 a 2 ZFEÚ v spojení s článkom 282 ods. 1 ZFEÚ, ako aj článok 18 ods. 1 prvá a druhá zarážka štatútu, alebo zjavne a závažne porušila hranice uvedenej voľnej úvahy alebo svojich právomocí v oblasti menovej politiky v zmysle zásad pripomenutých v bodoch 67 až 69 vyššie.

108 Takto teda to, že prostredníctvom uzatvorenia a realizácie dohody o výmene z 15. februára 2012 vzniklo v prípade centrálnych bánk Eurosystému údajné „postavenie prednostného veriteľa“, aby sa vyhli reštrukturalizácii gréckeho verejného dlhu v rámci PSI a na základe uplatnenia CAC, nemožno považovať za zneužitie alebo za konanie prekračujúce hranice právomocí ECB. Naopak, tieto opatrenia patria do rámca výkonu jej právomocí a základných úloh, keďže ich cieľom bolo práve zachovanie rozhodovacieho priestoru uvedených centrálnych bánk a zabezpečenie kontinuity riadneho fungovania Eurosystému (pozri bod 93 vyššie). To isté platí v prípade rozhodnutia 2012/153, na základe ktorého bola Helénska republika povinná poskytnúť národným centrálnym bankám podporu kvality zábezpeky, aby tieto banky mohli naďalej akceptovať grécke dlhové nástroje ako vhodnú zábezpeku na účely úverových operácií Eurosystému v zmysle článku 18 ods. 1 druhej zarážky štatútu (pozri bod 94 vyššie).

109 Preto výhrady založené na skreslení alebo zneužití právomoci musia byť zamietnuté.

110 Nakoniec dôvody uvádzané na podporu výhrad založených na porušení zásady proporcionality, „koherencie a primeranosti“, ako aj porušení vyplývajúcom z „ustanovení článku 5 ods. 4 ZEÚ v spojení s článkom 296 ZFEÚ“ sú natoľko stručné, vágne a nepresné, že neumožňujú porozumieť, v akej miere sa uvedené výhrady odlišujú od tých, ktoré už boli posúdené a zamietnuté. Preto musia byť tieto výhrady takisto zamietnuté.

111 V dôsledku toho výhrady uvádzané v rámci tretieho žalobného dôvodu nemožno uznať a nie sú takej povahy, že by zakladali mimozmluvnú zodpovednosť ECB.

– O žalobnom dôvode založenom na porušení článkov 123 ZFEÚ a 127 ZFEÚ, ako aj článku 21 štatútu

112 V rámci štvrtého žalobného dôvodu žalobcovia tvrdia, že ECB porušila články 123 ZFEÚ a 127 ZFEÚ, ako aj článok 21 štatútu. Zjavne a závažne prekročila svoju širokú mieru voľnej úvahy zverenú týmito pravidlami, keď vyjednala dohodu o výmene z 15. februára 2012 a získala postavenie prednostného veriteľa, ktoré platné právne predpisy nestanovovali. Platí to o to viac, že ECB sa nachádzala v situácii konfliktu záujmov vzhľadom na jej postavenie v rámci „trojky“ a Euroskupiny, postavenie veriteľa Helénskej republiky, ako aj postavenie strážcu menovej politiky v zmysle článku 127 ZFEÚ. Tieto opatrenia nemožno odôvodniť nezávislosťou alebo autonómiou ECB, tak ako boli uznané Zmluvami, keďže zásahy a rozhodnutia týkajúce sa menovej politiky, na ktoré má právomoc ECB, sú určené na sledovanie všeobecných cieľov Únie a majú dodržiavať právo Únie, do ktorého patrí zásada rovnosti zaobchádzania. Žalobcovia dodávajú, že „ECB buď porušila, prekročením alebo zneužitím právomoci, tie právomoci, ktoré sú jej pridelené v článku 127 ZFEÚ, alebo porušila článok 123 ZFEÚ“. Podľa žalobcov, hoci cenová stabilita je cieľom menovej politiky, finančná stabilita dosiahnutá pomocou poskytnutou vo forme kúpy dlhopisov krajiny eurozóny v ťažkostiach nepatrí medzi úlohy Eurosystému.

113 ECB navrhuje tento žalobný dôvod zamietnuť.

114 Stačí konštatovať, že argumentácia uvádzaná na podporu tohto žalobného dôvodu je obzvlášť široko formulovaná a stručná a zhoduje sa vo veľkej miere s argumentáciou uvádzanou na podporu druhého a tretieho žalobného dôvodu, takže úvahy uvedené v bodoch 87 až 96 a 107 až 110 vyššie sa uplatnia *mutatis mutandis*. Tieto argumenty si navyše vnútorne odporujú vzhľadom na to, že majú podporiť tvrdenie o porušení článku 123 ZFEÚ v spojení s článkom 21 štatútu. Ako totiž tvrdia sami žalobcovia, cieľom inkriminovaného správania ECB, najmä uzatvorenia dohody o výmene z 15. februára 2012, bolo vyhnúť sa tomu, aby sa centrálne banky Eurosystému podieľali na reštrukturalizácii gréckeho verejného dlhu takým spôsobom, že by stratili časť hodnoty gréckych dlhových nástrojov, ktoré mali v držbe vo svojich portfóliách. Treba však uviesť, že takáto bezpodmienečná účasť by práve mohla byť považovaná za zásah, ktorý má rovnaký účinok ako účinok, ktorý by nastal v prípade, keby uvedené centrálne banky priamo kúpili štátne dlhopisy, čo však zakazuje článok 123 ZFEÚ.

115 V dôsledku toho výhrady uvádzané v rámci štvrtého žalobného dôvodu nemožno uznať a nie sú takej povahy, že by zakladali mimozmluvnú zodpovednosť ECB.

116 Vzhľadom na všetky vyššie uvedené úvahy treba dospieť k záveru, že žiadny z dôvodov nezákonnosti, ktoré uvádzali žalobcovia, nespĺňa prvú podmienku vzniku mimozmluvnej zodpovednosti ECB v zmysle článku 340 tretieho odseku ZFEÚ. Už len z tohto dôvodu preto treba zamietnuť návrhy na náhradu škody v rozsahu, v akom sú založené na mimozmluvnej zodpovednosti ECB za protiprávne konanie, a to bez toho, aby bolo treba posúdiť podmienky, či naozaj vznikla škoda a či existuje príčinná súvislosť medzi uvádzaným správaním a nárokovanou škodou.

2. *O mimozmluvnej zodpovednosti ECB za normatívny zákonný akt*

117 Subsidiárne žalobcovia tvrdia, že im vznikla neobvyklá a osobitná škoda v zmysle judikatúry, čo im dáva právo na náhradu škody aj v prípade neexistencie protiprávneho aktu ECB. V predmetnom prípade utrpeli „neprimeraný a netolerovateľný zásah do samotnej podstaty“ ich vlastníckeho práva ako držiteľov gréckych dlhových nástrojov, keďže nominálna hodnota uvedených dlhopisov bola znížená neproporcionálnym spôsobom.

118 ECB spochybňuje tak existenciu režimu zodpovednosti za zákonný akt v práve Únie, ako aj to, že by v predmetnom prípade vznikla neobvyklá a osobitná škoda.

119 Pokiaľ ide o mimozmluvnú zodpovednosť Únie za právny akt, ktorý patrí do jej normatívnej právomoci, z ustálenej judikatúry Súdneho dvora uplatniteľnej *mutatis mutandis* na mimozmluvnú zodpovednosť ECB na základe článku 340 tretieho odseku ZFEÚ vyplýva, že v súčasnom stave práva Únie neumožňuje komparatívne porovnanie právnych poriadkov členských štátov dôjsť k záveru, že existuje režim mimozmluvnej zodpovednosti Únie v prípade, keď Únia zákonne vykonáva svoje činnosti patriace do normatívnej sféry (pozri rozsudok zo 14. októbra 2014, Buono a i./Komisia, C-12/13 P a C-13/13 P, Zb., EU:C:2014:2284, bod 43 a citovanú judikatúru). V predmetnom prípade niektoré akty uvedené žalobcami, medzi ktoré patrí aj rozhodnutie 2012/153, predstavujú situáciu, keď ECB vykonáva svoje normatívne rozhodovacie právomoci. Preto a už len z tohto dôvodu musí byť návrh na náhradu škody zamietnutý, pokiaľ ide o všeobecne platné akty prijaté zo strany ECB alebo o to, že ECB odmietla prijať takýto akt, tak ako sa uvádza v bode 71 vyššie.

120 Navyše treba spresniť, že v predmetnom prípade žalobcovia nemôžu tvrdiť, že im vznikla neobvyklá a osobitná škoda, ktorá môže odôvodniť založenie takejto zodpovednosti v prípade, že by bola takáto zodpovednosť uznaná ako zásada. Z ustálenej judikatúry totiž vyplýva, že škoda má „neobvyklú“ povahu, ak prekročí hranice hospodárskeho rizika vlastného činnostiam v predmetnom hospodárskom odvetví (pozri rozsudok zo 7. novembra 2012, Syndicat des thoniers méditerranéens a i./Komisia, T-574/08, EU:T:2012:583, bod 78 a citovanú judikatúru). Ďalej škoda musí byť považovaná za „osobitnú“, ak dotknutý akt ovplyvní osobitnú kategóriu hospodárskych subjektov neproporcionálnym spôsobom v porovnaní s inými hospodárskymi subjektmi (rozsudky z 28. apríla 1998, Dorsch Consult/Rada a Komisia, T-184/95, Zb., EU:T:1998:74, bod 80, a z 10. februára 2004, Afrikanische Frucht-Compagnie a Internationale Fruchtimport Gesellschaft Weichert/Rada a Komisia, T-64/01 a T-65/01, Zb., EU:T:2004:37, bod 151).

121 V predmetnom prípade škoda, na ktorú si nárokujú žalobcovia, neprekračuje hranice hospodárskych rizík, ktoré sú vlastné obchodným činnostiam v rámci finančného sektora, najmä v prípade transakcií týkajúcich sa obchodovateľných dlhových nástrojov vydaných štátom, najmä keď tento štát má, tak ako Helénska republika od konca roka 2009, znížený rating. Naopak, nezávisle od všeobecnej zásady, podľa ktorej ktorýkoľvek veriteľ musí znášať riziko platobnej neschopnosti svojho dlžníka vrátane prípadu, keď je dlžníkom štát, takéto transakcie sa vykonávajú na veľmi nestabilných trhoch, často podliehajú náhodným faktorom a rizikám, ktoré nie je možné ovládať, pokiaľ ide o pokles alebo rast hodnoty takýchto dlhopisov, čo môže motivovať k špekuláciám s cieľom získať vysoké výnosy vo veľmi krátkom čase. Preto aj keby platilo, že nie všetci žalobcovia boli zapojení do transakcií špekulatívnej povahy, mali vedieť o uvedených náhodných faktoroch a rizikách, pokiaľ ide o prípadnú značnú stratu hodnoty kúpených dlhopisov. Platí to o to viac, že dokonca aj pred začatím finančnej krízy v roku 2009 už Helénska republika ako emitent čelila vysokému zadlženiu a deficitu. Preto škoda vzniknutá z dôvodu PSI nemôže byť považovaná za „neobvyklú“ v zmysle už citovanej judikatúry.

122 Takisto nie je možné kvalifikovať túto škodu ako „osobitnú“, keďže žalobcovia podliehali z rovnakého titulu ako všetci ostatní súkromní investori, iste, s výnimkou centrálnych bánk Eurosystému, PSI a mechanizmu nominálneho odpisu založenému na gréckom zákone č. 4050/2012. Za týchto podmienok a vzhľadom na veľký počet dotknutých investorov identifikovaných uvedeným zákonom

všeobecným a objektívnym spôsobom najmä v závislosti od sériových čísiel predmetných dlhopisov sa nemožno domnievať, že by žalobcovia patrili do osobitnej kategórie hospodárskych subjektov, ktoré boli zasiahnuté neproporcionálnym spôsobom v porovnaní s ostatnými subjektmi.

123 Vzhľadom na všetky vyššie uvedené úvahy musí byť žaloba zamietnutá ako celok bez toho, aby bolo treba posúdiť prípustnosť dôkazov predložených po prvýkrát v replike, nariadiť ECB predloženie dohody o výmene z 15. februára 2012 alebo žiadať o vypracovanie znaleckého posudku na účely určenia sumy vzniknutej škody.

O trovách

124 Podľa článku 134 ods. 1 Rokovacieho poriadku Všeobecného súdu účastník konania, ktorý nemal vo veci úspech, je povinný nahradiť trovy konania, ak to bolo v tomto zmysle navrhnuté. Keďže žalobcovia nemali vo veci úspech, je opodstatnené zaviazať ich na náhradu trov konania v súlade s návrhom ECB.

Z týchto dôvodov

VŠEOBECNÝ SÚD (štvrtá komora)

rozhodol a vyhlásil:

1. **Žaloba sa zamieta.**

2. **Alessandro Accorinti a ostatní žalobcovia, ktorých mená sú uvedené v prílohe, sú povinní nahradiť trovy konania.**

Prek Labucka Kreuschitz

Rozsudok bol vyhlásený na verejnom pojednávaní v Luxemburgu 7. októbra 2015.

Podpisy

Príloha

Michael Acherer, bydliskom v Bressanone (Taliansko),

Giuliano Agostinetti, bydliskom v Mestre (Taliansko),

Marco Alagna, bydliskom v Miláne (Taliansko),

Riccardo Alagna, bydliskom v Miláne,

Agostino Amalfitano, bydliskom vo Foriu (Taliansko),

Emanuela Amsler, bydliskom v Turíne (Taliansko),

Francine Amsler, bydliskom v Turíne,

Alessandro Anelli, bydliskom v Bellinzagu Novarese (Taliansko),

Angelo Giovanni Angione, bydliskom v Potenze (Taliansko),

Giancarlo Antonelli, bydliskom vo Verone (Taliansko),

Giuseppe Aronica, bydliskom v Licate (Taliansko),

Elisa Arsenio, bydliskom v Sesto San Giovanni (Taliansko),

Pasquale Arsenio, bydliskom v Sesto San Giovanni,

Luigi Azzano, bydliskom v Concordii Sagittarii (Taliansko),

Giovanni Baglivo, bydliskom v Lecce (Taliansko),

Mario Bajeli, bydliskom v Bergame (Taliansko),

Mario Stefano Baldoni, bydliskom v Matere (Taliansko),

Giulio Ballini, bydliskom v Lonate (Taliansko),

Antonino Barbara, bydliskom v Neapole (Taliansko),

Armida Baron, bydliskom v Cassole (Taliansko),

Paolo Baroni, bydliskom v Ríme (Taliansko),

Lucia Benassi, bydliskom v Scandiano (Taliansko),

Michele Benelli, bydliskom v Madignano (Taliansko),

Erich Bernard, bydliskom v Lane (Taliansko),

Flaminia Berni, bydliskom v Ríme,

Luca Bertazzini, bydliskom v Monze (Taliansko),

Adriano Bianchi, bydliskom v Casale Corte Cerro (Taliansko),

Massimiliano Bigi, bydliskom v Montecchiu Emilii (Taliansko),

Daniele Fabrizio Bignami, bydliskom v Miláne,

Sergio Borghesi, bydliskom v Coredo (Taliansko),

Borghesi Srl, so sídlom v Cles (Taliansko),

Sergio Bovini, bydliskom v Cogoleto (Taliansko),

Savino Brizzi, bydliskom v Turíne,

Annunziata Brum, bydliskom v Badiole (Taliansko),

Christina Brunner, bydliskom v Laives (Taliansko),

Giovanni Busso, bydliskom v Caselette (Taliansko),

Fabio Edoardo Cacciuttolo, bydliskom v Miláne,

Vincenzo Calabrò, bydliskom v Ríme,

Carlo Cameranesi, bydliskom v Ancone (Taliansko),

Giuseppe Campisciano, bydliskom v Besane in Brianza (Taliansko),

Allegra Canepa, bydliskom v Pise (Taliansko),

Luca Canonaco, bydliskom v Como (Taliansko),

Piero Cantù, bydliskom vo Vimercate (Taliansko),

Fabio Capelli, bydliskom v Tortone (Taliansko),

Gianluca Capello, bydliskom v San Remo (Taliansko),

Sergio Capello, bydliskom v San Remo,

Filippo Caracciolo Di Melito, bydliskom v Lucce (Taliansko),

Mario Carchini, bydliskom v Carrare (Taliansko),

Elena Carra, bydliskom v Ríme,

Claudio Carrara, bydliskom v Nembru (Taliansko),

Filippo Carosi, bydliskom v Ríme,

Ivan Michele Casarotto, bydliskom vo Verone,

Anna Maria Cavagnetto, bydliskom v Turíne,

Gabriele Lucio Cazzulani, bydliskom v Segrate (Taliansko),

Davide Celli, bydliskom v Rimini (Taliansko),

Antonio Cerigato, bydliskom vo Ferrare (Taliansko),

Paolo Enrico Chirichilli, bydliskom v Ríme,

Celestino Ciocca, bydliskom v Ríme,

Mariagiuseppa Civale, bydliskom v Miláne,

Benito Colangelo, bydliskom v Bollate (Taliansko),

Roberto Colicchio, bydliskom v Miláne,

Edoardo Colli, bydliskom v Terste (Taliansko),

Nello Paolo Colombo, bydliskom v Casatenove (Taliansko)

Mario Concini, bydliskom v Tuenne (Taliansko),

Marika Congestrì, bydliskom v S. Onofriu (Taliansko),

Luigi Corsini, bydliskom v Pistoii (Taliansko),

Maria Chiara Corsini, bydliskom v Janove (Taliansko),

Aniello Cucurullo, bydliskom v Civitavecchii (Taliansko),

Roberto Cugola, bydliskom v Melare (Taliansko),

Roberto Cupioli, bydliskom v Rimini,

Giuseppe D'Acunto, bydliskom v Lucce,

Nazzareno D'Amici, bydliskom v Ríme,

Stefano D'Andrea, bydliskom v Ancone,

Rosa D'Antonio, bydliskom v Ercolane (Taliansko),

Michele Danelon, bydliskom v Gruare (Taliansko),

Piermaria Carlo Davoli, bydliskom v Miláne,

Iole De Angelis, bydliskom v Ríme,

Roberto De Pieri, bydliskom v Trevise (Taliansko),

Stefano De Pieri, bydliskom v Martellagu (Taliansko),

Ario Deasti, bydliskom v San Remo,

Stefano Marco Debernardi, bydliskom v Aoste (Taliansko),

Gianfranco Del Mondo, bydliskom v Casorii (Taliansko),

Salvatore Del Mondo, bydliskom v Gaete (Taliansko),

Gianmaria Dellea, bydliskom v Castelveccane (Taliansko),

Rocco Delsante, bydliskom v Langhirane (Taliansko),

Gianmarco Di Luigi, bydliskom v Sant'Antime (Taliansko),

Alessandro Di Tomizio, bydliskom v Reggelle (Taliansko),

Donata Dibenedetto, bydliskom v Altamure (Taliansko),

Angela Dolcini, bydliskom v Pavii (Taliansko),

Denis Dotti, bydliskom v Miláne,

Raffaele Duino, bydliskom v San Martino Buon Albergo (Taliansko),

Simona Elefanti, bydliskom v Montecchiu Emilii,

Maurizio Elia, bydliskom v Ríme,

Claudio Falzoni, bydliskom v Besnate (Taliansko),

Enrico Maria Ferrari, bydliskom v Ríme,

Giuseppe Ferraro, bydliskom v Pago Vallo Lauro (Taliansko),

Fiduciaria Cavour Srl, so sídlom v Ríme,

Giorgio Filippello, bydliskom v Caccamo (Taliansko),

Giovanni Filippello, bydliskom v Caccamo,

Dario Fiorin, bydliskom v Benátkach (Taliansko),

Guido Fortunati, bydliskom vo Verone,

Achille Furioso, bydliskom v Agrigente (Taliansko),

Monica Furlanis, bydliskom v Concordii Sagittarii,

Vitaliano Gaglianese, bydliskom v San Giuliano Terme (Taliansko),

Antonio Galbo, bydliskom v Palerme (Taliansko),

Gianluca Gallino, bydliskom v Miláne,

Giandomenico Gambacorta, bydliskom v Ríme,

Federico Gatti, bydliskom v Besane in Brianza,

Raffaella Maria Fatima Gerardi, bydliskom v Lavelle (Taliansko),

Mauro Gini, bydliskom v Bressanone,

Barbara Giudiceandrea, bydliskom v Ríme,

Riccardo Grillini, bydliskom v Lugu (Taliansko),

Luciano Iaccarino, bydliskom vo Verone,

Vittorio Iannetti, bydliskom v Carrare,

Franz Anton Inderst, bydliskom v Marlengu (Taliansko),

Alessandro Lepore, bydliskom v Giovinazze (Taliansko),

Hermann Kofler, bydliskom v Merane (Taliansko),

Fabio Lo Presti, bydliskom v Ponte San Pietro (Taliansko),

Silvia Locatelli, bydliskom v Brembate (Taliansko),

Nicola Lozito, bydliskom v Grumo Appula (Taliansko),

Rocco Lozito, bydliskom v Grumo Appula,

Fabio Maffoni, bydliskom v Soncino (Taliansko),

Silvano Maffoni, bydliskom v Orzinuovi (Taliansko),

Bruno Maironi Da Ponte, bydliskom v Bergame (Taliansko),

Franco Maironi Da Ponte, bydliskom v Bergame,

Michele Maironi Da Ponte, bydliskom v Bergame,

Francesco Makovec, bydliskom v Lesmo (Taliansko),

Concetta Mansi, bydliskom v Matere,

Angela Marano, bydliskom v Melito di Napoli (Taliansko),

Bruno Marchetto, bydliskom v Miláne,

Fabio Marchetto, bydliskom v Miláne,

Sergio Mariani, bydliskom v Miláne,

Lucia Martini, bydliskom v Scandicci (Taliansko),

Alessandro Mattei, bydliskom v Trevise,

Giorgio Matterazzo, bydliskom v Seregno (Taliansko),

Mauro Mazzone, bydliskom vo Verone,

Ugo Mereghetti, bydliskom v Brescii (Taliansko),

Ugo Mereghetti, v mene a na účet Fulvie Mereghetti, bydliskom v Casamassime (Taliansko),

Vitale Micheletti, bydliskom v Brescii,

Giuseppe Mignano, bydliskom v Janove,

Fabio Mingo, bydliskom v Ladispoli (Taliansko),

Giovanni Minorenti, bydliskom v Guidonia Montecelio (Taliansko),

Filippo Miuccio, bydliskom v Ríme,

Fulvio Moneta Caglio de Suvich, bydliskom v Miláne,

Giancarlo Monti, bydliskom v Miláne,

Angelo Giuseppe Morellini, bydliskom v Besane in Brianza,

Barbara Mozzambani, bydliskom v San Martino Buon Albergo,

Mario Nardelli, bydliskom v Gubbio (Taliansko),

Eugenio Novajra, bydliskom v Udine (Taliansko),

Giorgio Omizzolo, bydliskom v Baone (Taliansko),

Patrizia Paesani, bydliskom v Ríme,

Daniela Paietta, bydliskom v Arone (Taliansko),

Luigi Paparo, bydliskom vo Volle (Taliansko),

Davide Pascale, bydliskom v Miláne,

Salvatore Pasciuto, bydliskom v Gaete,

Sergio Pederzani, bydliskom v Ossuccio (Taliansko),

Aldo Perna, bydliskom v Neapole,

Marco Piccinini, bydliskom v San Mauro Torinese (Taliansko),

Nicola Piccioni, bydliskom v Soncino,

Stefano Piedimonte, bydliskom v Neapole,

Mauro Piliego, bydliskom v Bolzane (Taliansko),

Vincenzo Pipolo, bydliskom v Ríme,

Johann Poder, bydliskom v Silandru (Taliansko),

Giovanni Polazzi, bydliskom v Miláne,

Santo Pullarà, bydliskom v Rimini,

Patrizio Ragusa, bydliskom v Ríme,

Rosangela Raimondi, bydliskom v Arlune (Taliansko),

Massimo Ratti, bydliskom v Miláne,

Gianni Resta, bydliskom v Imole (Taliansko),

Giuseppe Ricciarelli, bydliskom v San Giustino (Taliansko),

Enrica Rivi, bydliskom v Scandiano,

Maria Rizescu, bydliskom v Pesare (Taliansko),

Alessandro Roca, bydliskom v Turíne,

Mario Romani, bydliskom v Miláne,

Claudio Romano, bydliskom v Neapole,

Gianfranco Romano, bydliskom v Pisticci (Taliansko),

Ivo Rossi, bydliskom v Nettuno (Taliansko),

Alfonso Russo, bydliskom v Scandiano,

Iginio Russolo, bydliskom v San Quirino (Taliansko),

Francesco Sabato, bydliskom v Barcelone (Španielsko),

Giuseppe Salvatore, bydliskom v Silvi (Taliansko),

Luca Eudilio Sarzi Amadè, bydliskom v Miláne,

Tiziano Scagliola, bydliskom v Terlizzi (Taliansko),

Antonio Scalzullo, bydliskom v Avelline (Taliansko),

Liviano Semeraro, bydliskom v Gavirate (Taliansko),

Laura Liliana Serpente, bydliskom v Ancone,

Maria Grazia Serpente, bydliskom v Ancone,

Luciana Serra, bydliskom v Miláne,

Giuseppe Silecchia, bydliskom v Altamure,

Paolo Sillani, bydliskom v Bergame,

Vincenzo Solombrino, bydliskom v Neapole,

Patrizia Spiezia, bydliskom v Casorii,

Alberto Tarantini, bydliskom v Ríme,

Halyna Terentyeva, bydliskom v Concordii Sagittarii,

Vincenzo Tescione, bydliskom v Caserte (Taliansko),

Riccardo Testa, bydliskom v Cecine (Taliansko),

Salvatore Testa, bydliskom v Pontinii (Taliansko),

Nadia Toneatti, bydliskom v Terste,

Giuseppe Ucci, bydliskom v Como,

Giovanni Urbanelli, bydliskom v Pescare,

Giuseppina Urciuoli, bydliskom v Avelline,

Amelia Vaccaro, bydliskom v Chiavari (Taliansko),

Maria Grazia Valentini, bydliskom v Tuenno,

Nicola Varacalli, bydliskom v Occhieppo Superiore (Taliansko),

Giancarlo Vargiu, bydliskom v Boloni (Taliansko),

Salvatore Veltri Barraco Alestra, bydliskom v Marsale (Taliansko),

Roberto Vernero, bydliskom v Miláne,

Vincenza Vigilia, bydliskom v Castello d'Agogna (Taliansko),

Celso Giuliano Vigna, bydliskom v Castel San Pietro Terme (Taliansko),

Roberto Vignoli, bydliskom v Santa Marinella (Taliansko),

Georg Weger, bydliskom v Merane,

Albino Zanichelli, bydliskom v Busane (Taliansko),

Andrea Zecca, bydliskom v Ríme,

Maurizio Zorzi, bydliskom v Ore (Taliansko)

Obsah

Právny rámec 2

Okolnosti predchádzajúce sporu 2

Konanie a návrhy účastníkov konania 8

Právny stav 10

1. O mimozmluvnej zodpovednosti ECB založenej na protiprávnom akte 10

O prípustnosti 10

O veci samej 13

O podmienkach, za ktorých vznikne ECB zodpovednosť Únie na základe článkov 268 ZFEÚ a 340 ZFEÚ 13

O údajne protiprávnom správaní ECB 14

– Úvodné pripomienky 14

– O žalobnom dôvode založenom na porušení zásady ochrany legitímnej dôvery 15

– O žalobnom dôvode založenom na porušení zásady rovnosti zaobchádzania so „súkromnými veriteľmi“ a pravidla pari passu 18

– O žalobnom dôvode založenom na zneužití právomoci a údajnom porušení zásady proporcionality, „koherencie a primeranosti“ 22

– O žalobnom dôvode založenom na porušení článkov 123 ZFEÚ a 127 ZFEÚ, ako aj článku 21 štatútu 24

2. O mimozmluvnej zodpovednosti ECB za normatívny zákonný akt 25

O trovách 26